

Programa Electoral

**Eleccions al Parlament
Europeu 1994**

**PAÏSOS CATALANS,
UNIÓ EUROPEA**

Per l'Europa de les Nacions

Eleccions al Parlament Europeu 1994

PAÏSOS CATALANS, UNIÓ EUROPEA

FUNDACIÓ JOSEP IRIBARREN
Biblioteca

115(76) / R.31

Per l'Europa de les Nacions

Presentació

Amb motiu de les properes eleccions al Parlament Europeu, els partits ERC, ACC i ENE hem formalitzat la coalició **Per l'Europa de les Nacions**, com a continuació de la mateixa coalició amb què ja es va concórrer a les eleccions europees de 1987 i de 1989. Juntament amb nacionalistes bascos (Eusko Alkartasuna) i castellans (Tierra Comunera-Partido Nacionalista Castellano) ens presentem a aquestes eleccions amb l'objectiu de revalidar la confiança dels electors i poder continuar el treball que al llarg dels darrers set anys hem realitzat des del Parlament Europeu.

Un treball que no serà en solitari, ja que comptem amb la solidaritat i col·laboració d'altres eurodiputats que comparteixen la nostra mateixa sensibilitat pels problemes nacionals i socials dels nostres respectius països. Amb aquests companys flamencs, escocesos, corsos, irlandesos, sards... però també companys danesos, alemanys, andalusos, portuguesos... hem constituït el Grup Arc Iris i hem treballat en comú per sumar esforços i poder fer avançar la nostra manera de veure el present i el futur de la Unió Europea.

Per tal de deixar ben clar davant els nostres ciutadans quina serà la nostra actuació durant els propers cinc anys de legislatura europea hem redactat el programa que ara presentem i que conté la nostra anàlisi sobre la situació actual i quines actuacions emprendrem per millorar-la.

El programa es pot resumir en unes poques paraules: autodeterminació, subsidiarietat, democratització, transparència, Estat del Benestar, pluralitat, ecologia, pau i solidaritat. Paraules que cadascuna d'elles representa una voluntat clara d'arribar a uns objectius però que totes juntes esdevenen una proposta global difícilment igualable a la de cap altra organització. La proposta política que resumeix el nostre nom: **Per l'Europa de les Nacions**.

El programa que presentem vol avançar en la construcció d'aquesta Europa on tots els pobles ens hi sentim vinculats, sempre en pla d'igualtat i amb ple respecte a la sobirania i els drets de cadascun d'ells. Només així es podran posar les bases per construir una Unió Europea realment democràtica i respectuosa on es puguin fer polítiques social progressistes que permetin, en definitiva, la millora de les condicions de vida de tots els ciutadans.

Una Europa que pesi al món però que no es tanqui en ella mateixa sinó que lideri la democratització de la resta dels països i faciliti l'establiment de la pau i el respecte arreu del planeta.

El proper 12 de juny cal votar per una nova Europa. Cal votar per l'Europa de les Nacions.

Àngel Colom

Secretari General

Esquerra Republicana de Catalunya

ERC

Max Cahner

Portaveu

Acció Catalana

ACC

Antoni Mari

Secretari General

Entesa Nacionalista i Ecologista

ENE

La legislatura 1989-1994 del Parlament Europeu

Fer un balanç de la legislatura 1989-1994 del Parlament Europeu no és gens fàcil car hi ha molts elements positius i d'altres que no ho són tant. En conjunt s'ha progressat cap a una major integració i una major democratzació, però els progressos són molt limitats. El Tractat de Maastricht ha estès les competències comunitàries i ha incrementat els poders del Parlament. Però, en l'essencial, és encara el Consell de Ministres –que delibera amb total opacitat– qui té la darrera paraula, i en ell els grans estats continuen tallant el bacallà. La guerra a l'antiga Iugoslàvia ha posat en relleu que Europa està unida en els aspectes comercials i econòmics però en poca cosa més. La política social comuna és gairebé inexistent i pel que fa a la política exterior, cadascú va per ell.

El Tractat de Maastricht planteja la unió monetària. És evident que els terminis previstos no podran complir-se, encara que en aquest moment, amb les eleccions a la porta, els governs i els grans partits prefereixin no parlar-ne. La crisi econòmica i sobretot l'atur han demostrat que els criteris de convergència econòmica establerts, representen un fardell insuportable pels països menys desenvolupats tals com l'Estat espanyol. Els aspectes econòmics i monetaris del Tractat de Maastricht no són altra cosa que la conseqüència de l'acceptació generalitzada de les doctrines ultraliberals, que porten ineludiblement al sacrifici de l'Estat del Benestar a benefici del capital financer. És sempre arriscat fer prediccions, però tot fa creure que això esdevindrà encara més clar a mesura que les implicacions de l'acord del GATT es faran patents. La modificació de la PAC (Política Agrícola Comuna), tal com ha estat feta en preparació d'aquest acord, significa, a mig termini, la ruïna d'amplis sectors de l'agricultura europea.

En l'aspecte dels drets humans, el Parlament Europeu ha continuat la seva activitat retòrica i ha pres excel·lents acords de principi quan es tractava de països llunyans. Però les desenes de milers de víctimes innocents de Bòsnia i la neteja ètnica perpetrada pels serbis, si bé han estat condemnades de paraula, han estat acceptades de fet.

Pel que fa als drets col·lectius, un petit pas endavant ha estat donat amb la creació del Comitè de les Regions i també, des d'un punt de vista formal, amb l'acceptació del Principi de Subsidiarietat, encara que, per ara, es consideri només aplicable en una direcció. Pel que afecta més concretament a Catalunya cal remarcar que l'existència de Catalunya com a nació sense estat i les nostres especificitats culturals i lingüístiques, són cada vegada més conegudes per bé que siguin tingudes molt poc en compte. Ens cal celebrar, tanmateix, l'acord del Parlament sobre la llengua catalana, que té un indiscutible valor simbòlic encara que tingui poques conseqüències pràctiques. També ens cal congratular-nos de l'adopció de l'informe Killilea, sobre les llengües minoritàries i menys esteses a l'interior de la Comunitat, que afecta molt directament la Catalunya del Nord. En fi, és també positiva l'adopció, en primera lectura, de l'informe Barrera-Pack-Coimbra-Martins sobre el programa Sòcrates relatiu a l'educació. Si el vot del Parlament es manté en segona lectura, aquest informe podria reduir els inconvenients que, per l'ús de la llengua catalana a les nostres universitats, ha representat el programa Erasmus.

Moltes més coses podrien ésser dites del treball del Parlament Europeu en els darrers cinc anys. Però l'objecte d'aquest text és només recordar-ne alguns aspectes essencials. La nova fita que tenim davant nostre és la revisió dels Tractats que ha d'ésser empresa per la Conferència Intergovernamental el 1996.

Caldria que el vot dels electors catalans el proper 12 de juny, fes possible la presència al Parlament, en aquelles dates, de patriotes autèntics que facin sentir la seva veu sense mitges tintes i sense concessions.

Heribert Barrera

Diputat al Parlament Europeu (1991-1994)

President d'ERC

Índex

Per l'Europa de les Nacions	11
El Grup Arc Iris del Parlament Europeu	11
Cap a la formació d'un Partit Europeu per l'Autodeterminació	11
Anàlisi dels darrers cinc anys	12
Perspectives per a la propera legislatura	12
1. Una Europa federal	13
1.1 Europa de les Nacions	13
1.2 Unió federal	13
1.3 Autodeterminació	13
1.4 El Principi de Subsidiarietat	14
1.5 Una condició necessària per a la Nació Catalana	15
1.6 L'ampliació de la Unió Europea	15
1.7 Tendir cap a dos nivells polítics	16
1.8 Lligams amb estats de demografia similar a la nostra nació	16
1.9 Declaració Universal dels Drets dels Pobles	16
2. Reforma institucional	17
2.1 No volem una Europa burocratitzada i centralista	17
2.2 Cal lluitar contra el dèficit democràtic	17
2.3 Més competències per al Parlament Europeu	17
2.4 Un Parlament bicameral	17
2.5 Llei electoral	18
2.6 Presència a les altres institucions	18
2.7 Ciutadania europea	18
2.8 Més transparència	18
2.9 No a les normes d'unanimitat i minories de bloqueig	19
2.10 Les mutacions constitucionals degudes a Maastricht	19
2.11 El regionalisme europeu	19
2.12 Els parlaments nacionals	20
2.13 Identitat «nacional» dels estats membres	20
2.14 La presa de decisions	21
2.15 Polítiques transfrontereres	21
2.16 La revisió del Tractat de la Unió (1996)	21
3. Unió social i econòmica	23
3.1 Creació de llocs de treball i lluita contra l'atur	23
3.2 Desenvolupament econòmic sostenible	24
3.3 Control sobre l'especulació	24
3.4 Una política pro-PIME	25
3.5 Control de les multinacionals	25
3.6 Per una legislació anti-trust	26
3.7 Estat del Benestar	26
3.8 Potenciació de la varietat econòmica i productiva	26

3.9 Defensa de l'economia catalana	27
3.10 Els plans de convergència econòmica	27
3.11 Per l'equilibri econòmic, demogràfic i social	27
3.12 Sectors tradicionals, innovació i diversificació	28
3.13 Un política de reconversions respectuosa dels drets dels treballadors	28
3.14 Plans de solidaritat i equilibri territorial	29
3.15 Fons estructurals	29
3.16 Distribució equitativa de la riquesa	30
3.17 Agricultura, ramaderia i pesca	30
3.17.1 Agricultura i ramaderia	
3.17.2 Pesca	
3.18 Recerca i desenvolupament	32
3.19 Urbanisme i política territorial	32
3.19.1 Ordenació territorial	
3.19.2 Eixos de l'ordenació territorial europea	
3.20 Treballadors autònoms del comerç i la indústria	34
3.21 Turisme	34
3.22 Sanitat	35
3.23 Política social	35
3.23.1 Xarxa de serveis socials	
3.23.2 Infància i família	
3.23.3 Discapacitats físics-psíquics-sensorials	
3.23.4 Drogo dependències	
3.23.5 Sida	
3.24 Una política d'igualtat i no discriminació d'àmbit europeu	37
3.24.1 Igualtat home-dona	
3.24.2 Lliure opció sexual i reconeixement de les parelles de fet	
3.24.3 El dret a una mort digna	
4. Respecte al medi ambient	39
4.1 Atmosfera	39
4.1.1 Canvi climàtic, pluja àcida i <i>smog</i>	
4.1.2 Ozó estratosfèric	
4.1.3 Irradiació nuclear	
4.2 Aigua	40
4.3 Energia	41
4.4 Residus	41
4.4.1 Residus industrials	
4.4.2 Residus sòlids urbans	
4.5 Espais naturals	42
4.6 Protecció dels animals	43
5. Una Europa de la diversitat cultural	45
5.1 Joventut	45
5.1.1 La política juvenil de la Unió Europea	
5.1.2 Els programes d'intercanvi i mobilitat	
5.1.3 Els programes d'intercanvi de la Unió Europea	
5.1.3.1 El programa Sòcrates	
5.1.3.2 El programa Leonardo da Vinci	

5.1.3.3 El programa Comett	
5.1.3.4 El programa La joventut amb Europa II	
5.2 Cultura	48
5.2.1 Generals	
5.2.2 Literatura	
5.2.3 Biblioteques i Arxius	
5.2.3.1 Biblioteques	
5.2.3.2 Arxius	
5.2.4 Patrimoni Cultural	
5.2.5 Museus	
5.2.6 Teatre	
5.2.7 Dansa	
5.2.8 Música	
5.2.9 Cinema i sector àudio-visual	
5.2.10 Informàtica	
5.3 Política lingüística	51
6. Acció per la pau, la democràcia i la solidaritat	53
6.1 El paper lamentable de la UE davant el conflicte a Bòsnia	53
6.2 Política d'ingerència exterior per motius humanitaris	53
6.3 Per un Tribunal Internacional que jutgi els crims contra la Humanitat	54
6.4 Cooperació, solidaritat, reequilibri global. Equilibri Nord-Sud i Tercer Món	54
6.5 Marc mediterrani	55
6.6 Organització de les Nacions Unides	55
6.7 La pau	56
6.7.1 Unió Europea Occidental	
6.7.1.1 Exèrcits estatals i comerç d'armes	
6.8 Líders en la democratització de tercers països	57
6.9 Immigració	57
6.9.1 Racisme, etnocentrisme i xenofòbia	
6.9.2 Dret d'asil i condició de refugiat	
7. L'actuació del Grup Arc Iris en la construcció europea	61
7.1 Institucional: participació de les nacions en la construcció europea	61
7.2 Política exterior	61
7.3 Comerç exterior	61
7.4 Educació i Cultura	62
7.5 Política de consumidors	62

Per l'Europa de les Nacions

La coalició **Per l'Europa de les Nacions** es presenta de nou davant l'electorat per explicar el treball fet des del Parlament Europeu i a la vegada oferir noves propostes per a la propera legislatura i que tenen com objectiu construir una Unió Europea profundament democràtica, respectuosa amb els drets de les persones i dels pobles que la formen; amb voluntat de defensar els interessos socials i garantir els drets dels treballadors, procurar un creixement que respecti el medi ambient i incidir perquè la Unió Europea impulsi a la resta del món vies que portin el diàleg, la pau i la prosperitat.

El Grup Arc Iris del Parlament Europeu

Durant les dues darreres legislatures europees, els diputats de la coalició **Per l'Europa de les Nacions** (Carlos Garaikoetxea i Heribert Barrera) han estat integrats al Grup Parlamentari Arc Iris del Parlament Europeu.

Dins d'aquest grup han coincidit amb diputats de nacions sense estat (Flandes, Escòcia, Còrsega, Sardènia...) i altres diputats que, compartint els nostres plantejaments, també s'hi han incorporat.

Els setze diputats del grup han treballat amb perfecta cohesió interna i amb una unitat d'objectius en la reivindicació de drets nacionals, l'actuació en polítiques progressistes i també en la solidaritat amb els països en desenvolupament.

Aquesta unitat d'acció ha permès que la veu del grup s'hagi fet sentir, i molt sovint tinguda en compte, per part dels alts responsables de la Unió. La resta de grups en canvi, organitzats segons les internacionals ideològiques es mouen amb criteris estatalistes i burocratistes poc sensibles –quan no contraris de forma rotunda– a les nostres reivindicacions. El Grup Socialista (on hi ha integrats els eurodiputats del PSC i PSOE), el Grup del Partit Popular Europeu (amb els del PP i UDC) el Grup Liberal, Demòcrata i Reformista (CDS i CDC) i el dels No Adscrits (on hi ha, per manca de grup propi els diputats d'IU i IC) són grans maquinàries d'interessos que difícilment podran fer canviar el

plantejament centralista i burocratitzant de l'actual Unió Europea.

Per a la propera legislatura, els nostres eurodiputats tornaran a reconstituïr el Grup Arc Iris i l'obriran també a altres forces que comparteixin el nostres plantejaments per tal de sumar esforços i augmentar-ne l'eficàcia davant el propi Parlament i també davant les altres institucions europees.

Cap a la formació d'un Partit Europeu per l'Autodeterminació

L'article 138 a, del Tractat de Maastricht, diu literalment: «Els partits polítics de nivell europeu són importants en tant que factor d'integració al si de la Unió. Contribueixen a la formació d'una consciència europea i a l'expressió política dels ciutadans de la Unió.»

Des dels partits que formem la coalició **Per l'Europa de les Nacions** veiem amb bons ulls l'interès dels redactors del Tractat per tal de potenciar la creació d'organitzacions d'àmbit europeu. En aquests moments ja s'han creat o estan creant-se tres partits europeus: el popular o demòcrata-cristià, el socialista i el liberal.

Tots tres, però, no deixen de ser extensions dels partits estatals que els formen i també comparteixen una visió estatalista de la Unió.

Des del nostre punt de vista creiem que cal estructurar un quart pol que agrupi totes aquelles organitzacions i persones que reivindiquem els drets nacionals dels nostres pobles i una manera diferent d'entendre la política, lluny dels interessos que mouen els partits clàssics.

És per això que impulsarem la creació d'un partit dels pobles d'Europa per aglutinar i fer sentir la nostra veu arreu del continent. Tindran entrada les organitzacions que ja en aquests moments actuen sota la coordinació de l'ALE (Aliança Lliure Europea), juntament amb aquelles altres que, sense pertànyer a nacions sense estat, comparteixen els nostres objectius i vulguin construir una Europa diferent.

Aquesta serà una de les nostres prioritats per a la propera legislatura.

Anàlisi dels darrers cinc anys

Durant la legislatura pentanual que ara s'acaba s'han produït fets fonamentals en la història del nostre continent, amb repercussió arreu del món.

Per un costat, la caiguda del Mur de Berlín i dels règims totalitaris de l'Europa central i oriental ha permès que governs formalment democràtics s'imposessin en aquells països. La desaparició d'aquests règims ha ocasionat, paral·lelament, l'aparició de diversos nous estats a partir de fets nacionals oficialment «resolts» sota el comunisme. Amb aquest procés s'ha vist com l'Europa de finals del segle XX encara tenia problemes nacionals per solucionar. Només la llibertat i el respecte a la voluntat col·lectiva, expressada democràticament, i en aplicació del dret a l'autodeterminació, ha permès atendre les aspiracions legítimes de molts pobles en altres èpoques ocupats i durament marginats.

També durant els darrers temps s'ha produït un fet fonamental per al futur d'Europa: la redacció, aprovació i entrada en vigor del Tractat de Maastricht, com a important modificació dels tractats fundacionals de l'anomenada fins ara Comunitat Econòmica Europea i, des d'ara, Unió Europea.

Amb el Tractat de Maastricht s'obre una porta, molt petita, a la construcció d'una Europa realment política i no només econòmica. La possibilitat de polítiques socials comunes per a tota la Unió queda, de moment, a l'espera de futurs acords. També s'obre una petita esquadra a través de la qual organismes no estatals podran fer sentir la seva veu. El nou Comitè de les Regions permetrà que nivells polítics subestatals puguin opinar i demostrar que existeixen, tot i que amb mínimes possibilitats de decidir realment res d'important.

Un altre element que s'ha produït darrerament i que condicionarà l'economia mundial –i, per tant també l'europea– al llarg dels propers anys és l'aprovació i propera entrada en vigor dels acords del GATT, com a culminació de la ronda de converses anomenada d'Uruguai. Amb aquest acord i d'altres que inevitablement tiraran endavant el comerç mundial s'internacionalitzarà cada vegada més gràcies a les reduccions aranzelàries. Amb aquest motiu, tots aquells països productors que no ga-

ranteixin uns mínims socials per als seus treballadors o no respectin el medi ambient podran produir amb més bons preus i tindran avantatge a l'hora de comercialitzar els seus productes, amb la qual cosa les dificultats per a l'economia dels països desenvolupats augmentaran.

Perspectives per a la propera legislatura

La legislatura que s'inicia amb aquestes eleccions i que acabarà el 1999, en portes del proper segle, serà eminentment constituent de la nova Unió Europea: entrada en vigor de nous tractats, modificació d'altres textos importants, entrada de nous estats membres, possibles alts i baixos econòmics, etc. Fets més o menys inesperats que poden fer variar el rumb de la nova Unió. Cal, doncs, ser presents en les institucions que en cada moment hauran d'opinar i, eventualment, decidir passos importants.

Caldrà preparar amb antelació la reforma del Tractat de Maastricht, prevista per al 1996. Serà l'ocasió per intentar que millori la representació popular i de les nacions que formem la Unió.

Un canvi també important serà la incorporació de nous estats a la Unió. Tots ells són majoritàriament unificats, de població reduïda i geogràficament situats a l'Europa del nord i del centre, lluny de la influència dels grans estats centralistes.

Per fer front a tots els reptes que es plante- gen, els partits de la coalició *Per l'Europa de les Nacions* tindrem una veu forta i no claudicant en el Parlament Europeu i, juntament amb les organitzacions que, en d'altres punts del continent, comparteixen els nostres plantejaments treballarem per tal d'aplicar els Principis que aquest programa detalla.

Un club d'estats?

1. Una Europa federal

Veiem amb preocupació com la Unió Europea s'està formant a partir només d'uns fonaments al nostre parer equivocats: tota la construcció europea es basa únicament i exclusiva en els estats decimonònics, els quals són molt reticents a cedir sobirania cap a un govern europeu a la vegada que mantenen posicions massa sovint pròximes al xovinisme i a l'exclusivisme. Es veu poca voluntat de sumar esforços i massa intents de mantenir privilegis i preponderàncies ja desfasades.

Per un altre costat, aquests estats són molt desiguals entre ells (Luxemburg té 400.000 habitants mentre que Alemanya en té 80 milions). Molts d'ells són massa grans com per poder atendre correctament les necessitats dels ciutadans i alhora massa petits com per ser potències mundials a nivell econòmic o diplomàtic.

El problema es troba en l'excessiva obsessió per mantenir prerrogatives heretades d'altres èpoques, quan els dominis militars i el nul respecte als drets dels ciutadans i els pobles marcaven la pauta a nivell mundial.

En una època com l'actual cal sumar esforços per tal de fer una Europa unida i forta en detriment dels estats. Estats jacobins com el francès, el britànic, l'espanyol o l'italià no tenen sentit en l'Europa del futur. Esdevenen un impediment per fer avançar la Unió Europea.

En definitiva, qui mana realment a l'interior de la Unió Europea són els estats que la formen. Els estats aporten els seus ministres per formar el Consell i nomenen els comissaris de la Comissió. Consell i Comissió són els dos organismes que realment, avui per avui, decideixen el futur de la Unió. Reuneixen a la vegada responsabilitats legislatives i executives, mentre que el Parlament Europeu, elegit per sufragi universal i directe –això sí: d'acord amb les lleis electorals dels estats– té competències com a màxim de co-decisó amb la Comissió, però mai no ha pogut aprovar cap norma que no compti amb el vist-i-plau del poder executiu de la Unió.

Creiem que l'actual construcció europea es pot quedar bloquejada per la intransigència dels estats a cedir sobirania i a permetre un funcionament europeu realment democràtic.

1.1 Europa de les Nacions

Proposem un model de construcció europea basat en les nacions, els pobles reals i en tots aquells territoris amb forta personalitat que s'hi vulguin sumar. Aquests territoris tindrien unes dimensions més equilibrades territorialment i demogràficament que no els estats actuals.

Cadascun d'ells ha de tenir plena sobirania i competències exclusives en tots aquells temes que estiguin més a prop del ciutadà i que cap macroestat europeu mai no podrà resoldre: educació, cultura, sanitat... així com l'aplicació dels plans europeus en política territorial, econòmica, etc.

1.2 Unió federal

Volem un govern europeu de caràcter federal, que sigui un aglutinador de pobles sobirans i factor de coordinació i solidaritat. El govern federal ha de disposar de les competències cedides per les nacions en funció de la seva capacitat i necessitat d'executar-les. Planificació territorial i econòmica, política de defensa i seguretat, afers exteriors... són competències pròpies d'un govern federal.

1.3 Autodeterminació

El Tractat de Maastricht (article f,2) reconeix els drets humans fonamentals tal i com resulten del Conveni de Roma de 1950. Aquesta concreta referència significa que la Unió Europea es limita a reconèixer i garantir els drets humans i llibertats fonamentals de tipus personal, individual i associatiu.

Emperò els drets humans de tipus col·lectiu especialment el dret humà fonamental que els pobles tenen a la seva lliure determinació, sembla que quedin fora de l'àmbit de la Unió Europea.

Nogensmenys, tots els estats fundadors de la Unió, inclosos l'espanyol i el francès, han ratificat els Pactes Internacionals de drets civils i polítics i el de drets socials, econòmics i culturals de les Nacions Unides de 16 de desembre de 1966, i s'han adherit al Protocol Facultatiu d'aquests pactes. Això ha de significar que la Unió i els seus estats membres han de respectar, dins Europa, el dret de lliure determinació o autodeterminació dels pobles i de les nacions europees.

En efecte, si bé originàriament l'autodeterminació s'aplicava únicament a les colònies i als territoris encomanats a una metròpoli, l'evolució històrica recent i el propi dinamisme de la idea de l'autodeterminació exigeixen la declaració que també els pobles europeus són subjecte i titular de la lliure determinació.

Sense ser colònies, s'ha exercit el dret d'autodeterminació des de 1989 a l'antiga URSS, constituint-se la Comunitat d'Estats Independents (CEI), formada per catorze ex-repúbliques soviètiques; són estats independents, fora de la CEI unes altres repúbliques ex-soviètiques. Els tres estats bàltics han recuperat la seva independència en virtut del mateix dret. De Txecoslovàquia han sorgit dos estats independents, com són Eslovàquia i Txèquia. Iugoslàvia s'ha desmembrat i han nascut, sempre per exercir el dret de lliure determinació, els estats de Croàcia, Eslovènia, Bòsnia-Hercegovina i Macedònia.

I si tots aquests casos s'han produït fora de la Unió Europea, al seu interior ens trobem amb l'autodeterminació exercida pel poble alemany. La reunificació alemanya i la conseqüent refundició de la República Democràtica en la Federal és un típic exemple d'exercici de l'autodeterminació, acceptada de ple pels altres estats de la Unió tot i els importants problemes demogràfics, econòmics i polítics que la reunificació comporta per als europeus.

Un altre exemple a l'interior de la Unió Europea és l'anunci del govern britànic d'una futura autodeterminació del poble d'Irlanda del Nord. Un tercer exemple és la conversió de l'estat belga d'unitari a federal, per la nova Constitució del 1993, posterior a Maastricht. Tanmateix és curiós que dins la Unió Europea l'única frontera rígida entre estats membres és la que separa Gibraltar de l'Estat espanyol. És una situació anòmala dins la UE que es resoluria amb l'exercici del dret de la lliure determinació per part del poble gibraltareny.

Farem els esforços que calgui i buscarem les aliances oportunes perquè la futura Constitució de la Unió Europea **reculli i empari no només els drets hu-**

mans i les llibertats fonamentals del Conveni de Roma de 1950 sinó també el dret fonamental i col·lectiu a l'autodeterminació de les nacions i pobles de la Unió Europea.

1.4 El Principi de Subsidiarietat

Aquest principi, introduït a l'article 3 b del Tractat de Roma pel tractat de Maastricht, és una arma per la recuperació del protagonisme dels estats membres en la formació o en l'execució de decisions d'interès comú quan hi hagi raons comunitàries insalvables per sotraure-les de l'àmbit de decisió comunitària.

Segons aquella norma, «La Comunitat actuarà dintre dels límits de les competències que li atribueix el present Tractat (de Roma) i dels objectius que aquest li assigna. –En els àmbits que no siguin de la seva competència exclusiva, la Comunitat intervindrà, d'acord amb el principi de subsidiarietat, només en la mesura que els objectius de l'acció que es vol dur a terme no puguin ser obtinguts de manera suficient pels estats membres i conseqüentment es puguin obtenir millor, arran de la dimensió o dels defectes de l'acció prevista, a escala comunitària. – Cap acció de la Comunitat no excedirà allò que es considera necessari per obtenir els objectius del present Tractat (de Roma).»

L'enfortiment resultant dels elements estatals de la Comunitat/Unió, han estat argumentats per la Comissió (comunicació del Consell Europeu i al Parlament, de 27 d'octubre del 1992) i pel Consell Europeu d'Edimburg (11/12 desembre del 1992). Segons la Comissió, el principi funciona en tots els estats complexos o de tipus federal: **s'han de prendre les decisions de la manera més propera als ciutadans**, i l'excepció és que la decisió sigui presa pels graus més elevats del **cos polític**.

Segons el Consell, el principi es realitza en el terreny de les **competències compartides**, no de les exclusives.

Tot i la intencionalitat política de la seva formulació, nosaltres adoptem el principi i l'apliquem a l'estructura actual de l'Estat de les Autonomies.

En aquest sentit:

1) actua en òrgans homogenis i no en els heterogenis. Hom no pot barrejar **òrgans polítics i òrgans administratius**, ni estendre la subsidiarietat en l'àmbit polític a l'àmbit administratiu.

2) en l'actual estructura política de l'Estat espanyol, la Unió és subsidiària de l'Estat espanyol, i l'Estat espanyol, per ser un estat compost o complex amb descentralització del poder polític en les comunitats autònomes, és subsidiari de les seves comunitats autònomes. Les quals són part de l'estat políticament parlant. Comparteixen aquests plantejaments estats com l'alemany, el belga, l'austriac o l'italià (en part).

3) l'Estat francès, en canvi, no és subsidiari de ningú, donat que les seves regions són merament administratives. En el mateix cas es troben estats com Gran Bretanya, Països Baixos i Grècia.

4) en l'esfera administrativa, també hom pot parlar de subsidiarietat (províncies, comarques, municipis) però ambdós àmbits no es comuniquen.

5) l'article 8 de la Constitució espanyola no seria possible amb Maastricht. L'admissió del principi de subsidiarietat comunitària incideix com a mutació constitucional, si cal, en la interpretació i aplicació de la Constitució actual, perquè, a la llarga, l'esperit i les normes de Maastricht «infecten» les estructures constitucionals.

1.5 Una condició necessària per a la Nació Catalana

Superat l'estat de les autonomies, reduït a una simple descentralització igualitària entre 17 comunitats, de les quals només una petita part tenen una mínima consciència nacional, la condició necessària i suficient perquè la Nació Catalana jugui a la Unió Europea el rol que li correspon és el següent: una reestructuració de l'Estat que, per un pacte polític de fons arribi a una estructura federal o confederal asimètrica, on la Nació Catalana recuperi gran part de la seva sobirania i pugui actuar en la Unió Europea com aital nació. Ara bé, si la majoria dels partits actuals són incapaces de reeixir en aquest gran pacte polític no restarà altra solució que la propugnada per molts des de fa temps, és a dir la independència directa.

L'electorat ha de tenir ben clar la cabdal importància del tema: sense una radical reestructuració confederal o federal de l'Estat espanyol o, en el seu defecte, sense la independència de la Nació Catalana, el rol del nostre país a Europa quedarà relegat a la mera regió o regions geoeconòmiques, amb el risc de la completa assimilació.

1.6 L'ampliació de la Unió Europea

La Unió i la Comunitat Europees són només una part d'Europa i per tant cal no oblidar els que resten fora del grup dels dotze estats fundadors de la Unió pel Tractat de Maastricht. Som partidaris de **l'ampliació amb tots aquells estats que ho demanin**, malgrat que això pugui significar una pèrdua de poder dels estats hegemònics fins ara.

Evidentment, caldrà que els candidats a l'ampliació reuneixin les condicions conegudes: ésser europeus, tenir un règim polític democràtic, respectar els drets humans tal i com són definits en els Pactes Internacionals de les Nacions Unides.

Caldrà naturalment negociar terminis i condicions econòmiques, monetàries i socials, però **l'Europa de les Nacions que constitueix el nostre objectiu ha de ser generosa amb les nacions i estats de l'Europa central i oriental**, els habitants de les quals han sobreviscut a règims dictatorials i de partit únic i es troben ara amb retards econòmics en comparació amb la Unió actual.

En aquesta Europa ampliada de moment a Àustria, Noruega, Suècia i Finlàndia i posteriorment a les nacions que, com Txèquia, Eslovènia, Croàcia, Hongria, Polònia o altres ho demanin, defensarem criteris d'organització democràtica i denunciarem, contràriament a l'Estat espanyol actual, les anomenades «minories de bloqueig», tan poc respectuoses de l'Europa confederal o federal i de l'esperit europeista. Els nostres representants al Parlament Europeu i al de Madrid votaran en aquest sentit.

L'Europa de les nacions reals i no la dels estats-nació s'ha consolidat a tota aquesta part central i oriental d'Europa, on s'ha produït un fort procés de reestructuració política que ha portat a la desintegració dels estats plurinacionals en noves nacions-estats.

La nostra política és la d'establir lligams de col·laboració amb les forces independentistes d'aquestes nacions sense estat propi, de cara a sumar esforços i facilitar aquesta reestructuració. Efectivament, en una Unió Europea, la Nació Catalana no necessita ser-hi representada per un altre estat intermediari com ho és l'espanyol.

Treballarem en estreta col·laboració amb els altres partits independentistes de l'actual Estat, tot i que no pertanyin a la nostra coalició i amb els partits europeus de l'**Aliança Lliure Europea** en la direcció apuntada.

Establirem lligams amb els estats de la Unió Europea, especialment amb els que tenen una demografia i problemes similars als nostres, ja que la voluntat de supervivència política, cultural, social i econòmica de la Nació Catalana pot coincidir sovint amb la seva davant els estats-nacions hegemònics.

1.7 Tendir cap a dos nivells polítics

Cal tendir a simplificar al màxim els nivells polítics i administratius, també en l'àmbit europeu. Proposem que s'avanci cap a només dos nivells principals:

1) L'europeu, encarregat de la planificació i grans temes de macroeconomia, defensa, política exterior...)

2) Els territoris uninacionals, en tant que administració propera al ciutadà, encarregada de la microeconomia, la cultura, l'educació, la sanitat... Convé que cadascun d'aquests països siguin el màxim possible descentralitzats en els seus ajuntaments i d'altres institucions administratives.

1.8 Lligams amb estats de demografia similar a la nostra nació

Promourem també l'establiment de lligams amb els estats de la Comunitat i d'Europa, especialment aquells que tenen una demografia similar o inferior a la nostra, ja que la voluntat de supervivència cultural, social i econòmica de la Nació Catalana pot coincidir sovint amb la seva davant els estats hegemònics.

1.9 Declaració Universal dels Drets dels Pobles

Proposem que els organismes internacionals i molt especialment l'ONU proclamïn una Declaració Universal dels Drets dels Pobles que inclogui explícitament els casos europeus, complementària a la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948 i els pactes internacionals de 1966.

Dèficit democràtic?

2. Reforma institucional

El Tractat de Maastricht preveu que el 1996 es procedirà a la reforma dels tractats de la Unió Europea. Amb aquesta perspectiva, des de la coalició Per l'Europa de les Nacions, volem treballar activament per aconseguir que les reformes vagin en la direcció que desitgem. En aquest sentit:

2.1 No volem una Europa burocratitzada i centralista

Constatem com, malgrat moltes declaracions d'intencions, la Unió Europea està adquirint defectes propis dels estats centralistes: molta burocràcia, poca transparència i mínima eficàcia. Al cas europeu hi hem d'afegir la complicació que representa el treball simultani en les nou llengües oficials actualment i la poca representativitat democràtica dels seus òrgans de decisió.

2.2 Cal lluitar contra el dèficit democràtic

La principal mancança de la Unió és però el dèficit democràtic. Els Comissaris, autèntics «ministres» comunitaris són nomenats pels governs dels estats, governs, que per la seva banda, són nomenats pels parlaments estatals. De tota l'escala, només els diputats dels parlaments són elegits directament pels ciutadans i en, conseqüència, els comissaris europeus són elegits en un tercer nivell, cada cop més lluny de la voluntat democràtica dels ciutadans.

Tampoc el Comitè de les Regions no té una representativitat directa ja que els seus membres

han estat nomenats també pels propis governs estatals.

Paradoxalment l'única institució realment democràtica de la Unió, el Parlament Europeu, elegit per sufragi universal de tota la població, és qui té, per ara, menys competències i poder decisiu.

Cal buscar vies per millorar la representativitat de les institucions, el que vol dir democratitzar-les.

2.3 Més competències per al Parlament Europeu

Defensarem que el Parlament Europeu adquireixi competències, a base de treure-les de la Comissió i del Consell legislant en més matèries, augmentant el nombre de supòsits en què és preceptiu el seu dictamen o les seves atribucions en el control de la gestió econòmica en mans de la Comissió. Entre alguna de les seves atribucions s'ha de ressenyar, a banda de la seva capacitat legislativa, la d'exercir un control i vigilància efectives sobre les tasques executives de la Comunitat. No cal oblidar que una bona part de les decisions que es prenen a nivell comunitari escapen a la supervisió dels parlaments estatals i nacionals i, en canvi, no estan subjectes a un control democràtic suficient del Parlament Europeu.

En definitiva, proposem que el Parlament Europeu adquireixi les prerrogatives legislatives, control i impuls que tenen els parlaments tradicionals.

2.4 Un Parlament bicameral

Proposem, també, la configuració d'un Parlament Europeu bicameral. A part de la cambra actual, amb diputats elegits en funció de la població de cada estat, cal

una segona cambra que representi un «**Senat de les nacions**» o dels territoris sobirans que formin la Unió, amb representació paritària. Les dues cambres haurien de complementar-se i repartir-se les funcions depenent de les seves especificitats.

El **Comitè de les Regions**, creat pel Tractat de Maastricht i posat en marxa recentment, podria esdevenir l'embrió d'aquesta segona cambra territorial.

2.5 Llei electoral

Ens oposarem a qualsevol nova llei electoral que resti pluralitat a la representació dels diferents estats actuals. **Defensem la creació d'una circumscripció electoral per a la Nació Catalana per tal que els ciutadans catalans puguin votar directament els seus representants al Parlament Europeu.**

2.6 Presència a les altres institucions

Reinvidicarem la presència catalana en tots aquells òrgans on sigui possible ser-hi malgrat la manca de sobirania actual: Consell d'Europa, Consell de les Regions (amb representació democràtica elegida), tal com preveuen els diferents tractats.

Una porta oberta es troba en l'article 116 del Tractat de Maastricht quan preveu que les delegacions del Consell (de Ministres) seran de «nivell ministerial». És a dir que no forçosament les delegacions han d'estar formades per ministres sinó delegacions d'alt nivell dels estats o els seus territoris. L'esmena es va prendre a petició d'Alemanya per tal de poder incloure a les seves delegacions els *länder* o governs dels estats federats quan es tractessin temes del seu interès.

Cal que aquesta iniciativa s'extengui a la resta d'estats perquè la Nació Catalana pugui tenir, ni que sigui esporàdicament, veu i vot en les decisions del Consell.

Els diferents parlaments i governs de la Nació Catalana, en nom del poble català han de fer-se presents a les institucions europees per tal d'afirmar clarament la pròpia personalitat i reivindicar els drets que ens pertiquen com a nació.

2.7 Ciutadania europea

Els catalans som ciutadans europeus però només en tant que ciutadans espanyols o francesos. Això vol dir que els ciutadans catalans, a diferència dels espanyols, dels francesos o dels alemanys, **patim d'un plus de dependència i d'un minus d'immediativitat**. Aquesta inferioritat i aquesta llunyania han de ser corregides mitjançant diverses actituds i accions: els ciutadans catalans, com a catalans ens hem de sentir representats al Parlament Europeu i així ho palesarà la coalició Per l'Europa de les Nacions.

També cal buscar vies alternatives i complementàries per arribar a les institucions europees. Una d'elles és la de **reforçar i potenciar el concepte de ciutadania europea**, construint una Europa gran de debò. En el Tractat de la Unió Europea ja s'hi preveu un procediment per incorporar nous drets del ciutadà europeu; cal, doncs, omplir-lo de nous continguts i valors.

En aquest mateix sentit cal dotar de veritables atribucions la figura de l'**Ombudsman** o **Síndic de Greuges Europeu** i potenciar el **dret de petició al Parlament Europeu** (poder elevar queixes relatives a casos de mala administració, etc).

2.8 Més transparència

Per tal de garantir un major control democràtic de les institucions europees proposem:

Exigir i treballar presentant una sèrie de propostes encaminades a reforçar el principi de la transparència de les activitats comunitàries, per tal d'apropar, legitimar i democratitzar les institucions europees a partir de la seva proximitat a la ciutadania. Els estats membres de la Unió no haurien tampoc d'estar exempts d'aquestes obligacions envers les seves poblacions respectives. Per aquest motiu cal potenciar i aprofundir la línia de treball proposada en la declaració del Consell Europeu extraordinari celebrat a Birmingham el 16 d'octubre de 1992. Bàsicament:

1) Millora en l'accés als treballs del Consell d'Europa així com a les propostes legislatives d'importància que la Comissió trameti al Consell, amb la celebració de debats oberts i públics sobre qüestions fonamentals o la publicació de les actes de les votacions que celebri el Consell.

2) Facilitar la informació, tant oral com escrita i en totes les llengües de treball comunitàries, sobre el paper

del Consell. També cal una simplificació, claredat i accessibilitat al conjunt de tota la legislació comunitària. En el cas d'iniciatives importants de la Comissió caldrien consultes més àmplies dels sectors interessats.

3) Restringir el paper i **limitar el nombre dels grups d'interès i lobbies** (que imiten en certs aspectes el model nord-americà) que existeixen a l'entorn de la Comunitat, sobretot en els casos d'entitats amb ànim de lucre o d'aquelles que persegueixen interessos corporatius, de dubtosa legitimitat democràtica i d'ínfima representativitat.

2.9 No a les normes d'unanimitat i minories de bloqueig

En una estructura democràtica, com pretén ser la UE, cal fer prevaldre la norma de fer prevaldre el que decideixen les majories, amb el degut respecte a les minories.

És per això que **denunciem l'abús que es fa de les minories de bloqueig** (de fet, dret de veto) i a la regla de la unanimitat i la poca voluntat que hi ha entre els estats per limitar aquests mètodes. Cal que es vagin eliminant aquestes normes poc democràtiques i que, en tot cas només es conservi la necessitat de majories qualificades quan es tracta de temes que afecten els fonaments de la Unió.

2.10 Les mutacions constitucionals degudes a Maastricht

La Constitució espanyola de 1978 no ha de ser i no pot ser aplicada i interpretada ara, després de la Unió Europea i el Tractat de Maastricht, com era aplicada i interpretada abans. Tot i la mínima primera reforma constitucional, introduïda a l'article 13 per tal de permetre el sufragi passiu dels ciutadans europeus residents a l'Estat espanyol, molts dels mecanismes constitucionals han

quedat o buits de sentit i justificació o s'han d'interpretar d'una nova manera.

Una vertadera **mutació constitucional** s'ha operat en virtut de les cessions de sobirania estatal cap a la Unió i, com a conseqüència del nou principi de subsidiarietat.

Les cessions de sobirania financera i de política econòmica no han de ser un pretext per recuperar competències o sobirania a costa de les Comunitats Autònomes. I la subsidiarietat no empara la recuperació de les competències abans estatals, ara cedides a les autonomies.

Del sentit general i del conjunt democràtic dels estats fundadors, primer de la Comunitat i ara de la Unió, i molt concretament del principi formulat en l'article f.1 quan diu que els sistemes de govern dels estats membres es «basaran en els principis democràtics» resulta clàssim una altra mutació constitucional sense cap necessitat de reforma pròpiament dita.

En efecte, l'article vuitè de la Constitució del 78, que confia a les forces armades la missió de defensar la integritat territorial i l'ordenament constitucional, desentona estridentment dels principis democràtics vigents als altres estats fundadors de la Unió Europea i ha d'entendre's buidat de la seva importància i rigidesa originàries, descol·locat en el títol primer, nucli de la Constitució.

Després de Maastricht la seva única lògica interpretació és la de translació al títol IV, que tracta del Govern i de l'Administració, sotmeses com estan i han d'estar les forces armades al govern de l'estat i administració militar.

Després de la introducció del nou principi de subsidiarietat, la part de la Constitució que tracta de les relacions de poder i de les competències entre el govern central i els governs autonòmics, tot aquest complex de relacions s'ha de reconsiderar en una nova direcció, cap a un més gran respecte a la subsidiarietat descendent.

2.11 El regionalisme europeu

El reconeixement del fet regional és una novetat interessant de la Unió Europea i l'incipient «poder regional» queda reflectit en el nou Comitè de les Regions, organisme merament consultiu però que haurà d'exemplar les seves funcions i les seves capacitats en futures revisions i desenvolupaments de la Unió Europea.

Nogensmenys, hem de tenir té molt en compte els riscos d'aquest nou regionalisme europeu, especialment quant a la interpretació que en fan els dirigents actuals de la majoria de partits catalans. Amb aquesta postura, la consciència nacional catalana pot derivar i naufragar en aquell regionalisme europeista. Usant una metàfora marinera, i tal com reconeixen aquests mateixos dirigents, la velocitat d'un comboi de vaixells és exactament la velocitat del més lent dels vaixells acomboiats.

Per la nostra coalició, les parts de la Nació Catalana que, com a comunitats autònomes, tenen el concepte europeu de regió, formen part d'una vertadera nació sense estat propi. Immerses en el conjunt de 170 regions europees, sense tractament específic, per part de l'Estat espanyol i francès, i per part de la Unió Europea, la nostra nació podria malauradament perdre la seva consciència nacional i degradar-se a consciència regional.

Allò que Espanya, des del primer Borbó, no ha reeixit, la pèrdua de la idea nacional catalana, podria ser el resultat final del nou regionalisme europeu: **una nació sotmesa a la velocitat reduïda d'una regió geogràfica...**

Accentuarem el nostre ideari nacional i el preservarem de l'esmicolament regionalista. En el conjunt de les regions de la Unió Europea, defensarem sempre aferrissadament el caràcter nacional distint de la nostra pàtria, envers l'Estat espanyol i l'Estat francès, confusionisme del regionalisme europeu.

Aquesta acció política profunda la farem alhora al si de l'Estat espanyol, lluitant per una creixent sobirania que ha d'arribar a ésser plena, i al si de la Unió Europea, que ens ha de reconèixer la nostra personalitat plena i nacional.

2.12 Els parlaments nacionals

A l'Acta Final del Tractat de Maastricht, la conferència de governs fundadors de la Unió Europea féu la 13a Declaració relativa a la participació dels diferents Parlaments nacionals a les activitats de la Unió Europea, intensificant **l'intercanvi d'informació entre els parlaments nacionals i l'europeu** i també els contactes entre ells, obtenint els parlaments nacionals la necessària informació dels respectius governs.

Doncs bé, maldarem perquè els nostres parlaments (Principat de Catalunya, País Valencià, Illes Balears i Pi-

tiüses) **siguin reconeguts com els nostres parlaments nacionals.**

La mateixa Acta Final conté una 14a Declaració relativa a una reunió o conferència del Parlament Europeu i dels nacionals quan calgui i tantes vegades com calgui. Aquesta conferència dels Parlaments serà consultada per tal de fixar les grans orientacions de la Unió Europea, sense perjudici de les respectives competències d'uns i altres. **Treballarem perquè les nostres cambres legislatives hi siguin degudament invitades.**

2.13 Identitat «nacional» dels estats membres

El Tractat de Maastricht (art. f,1) diu que la «Unió Europea respectarà la identitat nacional dels seus estats membres».

I aquesta identitat nacional, per la Unió, és aquella amb què cada estat es presenta a Brussel·les o Estrasburg. És a dir, l'Estat espanyol (el francès també) s'autopresenta com un estat uninacional, amb un sol poble, l'espanyol, com a representant d'una sola nació l'espanyola composta de simples parts menors, com és la «nacionalitat» catalana entès com a part de la superior unitat de la nació i del poble espanyol.

Defensem amb tota claredat que, de moment l'Estat espanyol, membre fundador de la Unió Europea no és uninacional sinó plurinacional, compost de quatre pobles o nacions, concretament l'espanyol de matriu castellana, el català, el basc i el gallec.

Els parlaments de la Nació Catalana han de reivindicar aquest fet nacional i evitar de caure en el simple regionalisme que significaria acceptar aquest precepte del tractat de Maastricht. Cal començar les gestions necessàries per aconseguir que la reforma del Tractat prevista per al 1996 inclogui **una matisació relativa als estats plurinacionals.**

Amb tot és evident que la lluita política s'ha de dur a l'interior de l'estat i en aquest terreny la responsabilitat política de totes les forces polítiques catalanes és evident. La indefinició de la majoria d'elles, no pel que fa a les que formem la coalició, respecte a aquests problemes i la seva massa habitual ambigüitat ens pot fer perdre l'oportunitat de 1996.

2.14 La presa de decisions

Donem prioritat a la definició del rol del nostre país, com a nació, en la presa de decisions de l'Estat espanyol en temes europeus, tant en la preparació, estudi i decisió de l'estat com la participació en el Comitè de Representants Permanents (COREPER) i a les delegacions de l'estat als Comitès i als Consells de Ministres, quan es negocia o quan es decideixin temes que afectes les competències dels nostres governs nacionals.

Fins ara, després de vuit anys de l'ingrés de l'Estat espanyol a la Unió Europea, dos després de la fundació de la UE, la participació catalana en la presa de decisions no està resolta ni en camí de resoldre's. Això, en un moment d'ampliació de la Unió és molt greu per al nostre país.

Com a mínim, els diferents governs catalans han de tenir la mateixa possibilitat de participació que els *län-der* alemanys i aquesta participació s'ha d'estendre a tots els òrgans de decisió de la Unió.

Tot i que aquest tema només es pot resoldre al si de l'Estat espanyol, es tracta evidentment d'una decisiva qüestió de les relacions entre la Nació Catalana i Europa.

2.15 Polítiques transfrontereres

Impulsar polítiques parcials que superin els actuals marcs estatals, com per exemple les polítiques transfrontereres entre parts d'una mateixa nació dividida per dos estats, o bé entre nacions diverses però veïnes geogràficament i tradicionalment aïllades per motius polítics.

2.16 La revisió del Tractat de la Unió (1996)

Per mandat del mateix Tractat de Maastricht, el 1996 ha de tenir lloc una revisió parcial de les seves normes. En general, nosaltres **som partidaris de centrar la nostra acció política en punts concrets, d'especial interès per a la nostra nació.**

El primer d'ells és **ampliar les competències del Parlament Europeu** i acabar amb el dèficit democràtic que arrossega; per exemple, li manca el paper de control efectiu de la Comissió Europea. També som partidaris d'introduir-hi una segona cambra territorial on les nacions poguessin expressar la seva voluntat política.

L'estructura del nou Comitè de les Regions ha de ser modificada per tal de fer-lo més operatiu. Aquest Comitè s'ha de separar funcionalment del Comitè Econòmic i Social, que li serveix de cotilla actualment. Se li ha de desglossar tota la part relativa a les entitats locals, que han de tenir un altre Comitè específic.

I en el si del Comitè de les Regions pròpiament dit s'ha de preveure la distinció entre regions estrictes i regions europees que són veritablement nacions sense estat, establint-ne les circumstàncies diferencials quant a objectius i mitjans d'acció europea.

S'haurà de **matissar el principi de subsidiarietat en relació amb l'estructura política dels estats membres que tinguin una organització federal o de descentralització política**, com l'Estat espanyol de les autonomies, amb la finalitat que el principi s'apliqui no només en tema de les competències compartides entre Unió i estats sinó també en les competències compartides entre estat federal i estats federats o entre estat central i comunitats autònomes.

L'article f necessita una important matisació en relació amb la tallant afirmació que la Unió respectarà la identitat nacional dels seus estats membres. Quan un estat membre tingui una estructura constitucional federal, quasi-federal o autonòmica, amb descentralització política, el Tractat i la Unió han de reconèixer explícitament que serà respectada la **identitat nacional o plurinacional** de cada estat membre.

De persistir l'actual redacció, massa rotunda, Catalunya hi trobarà un obstacle per desenvolupar la seva presència i acció, com a nació, a la Unió Europea.

Com expliquem en un altre punt, el Tractat de Maastricht i els projectes de Constitució Europea reconeixen expressament els drets humans i les llibertats fonamentals de tipus personal i individual o associatiu, però **ignoren, en canvi, com si no fos apropiat a Europa, el dret humà fonamental i col·lectiu de la lliure determinació**, que s'ha exercit i s'està exercint a la Europa central i oriental, i aquests estats acabaran ingressant a la Unió.

El nostre país ha de menester **que la Unió reconegui el dret humà fonamental d'autodeterminació** en previsió del dia que el vulgui exercir.

La via d'aquest reconeixement és la revisió de dos articles de Maastricht, els f.2 i j.1

En aquest sentit, al f.2 se li ha d'afegir una frase que digui: «... i del text dels Pactes Internacionals de les Nacions Unides sobre drets civils i polítics, i sobre drets socials, econòmics i culturals, de 16 de desembre del 1966, ratificats pels estats membres».

A l'article j.1, quan diu que «La Unió i els seus estats membres definiran i faran una política exterior i de seguretat comunes, que es regirà per les disposicions del present Títol i abastarà tots els àmbits de la política exterior i de seguretat», afegeix: «2. Els objectius de la política exterior i de seguretat, comunes són els següents: la defensa dels valors comuns, dels interessos fonamentals i de la independència de la Unió ... el desenvolupament i la consolidació de la democràcia i de l'Estat de Dret, així com el respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals».

La revisió ha de consistir en introduir en aquest darrer apartat la frase «**personals i col·lectius**»; frase que comprèn el dret humà fonamental i col·lectiu a la lliure determinació dels pobles d'Europa.

Europa dels mercaders?

3. Unió social i econòmica

3.1 Creació de llocs de treball i lluita contra l'atur

Vetllarem perquè es compleixi l'article 123 del tractat de la Unió que imposa la constitució del Fons Social Europeu destinat a millorar, dins de la Unió, les possibilitats d'ocupació dels treballadors en el mercat interior i contribuir així a un millor nivell de vida, i a facilitar la seva adaptació a les transformacions industrials i als canvis de sistemes de producció, mitjançant prioritàriament la formació permanent i la reconversió professional. **La nostra acció seguirà la línia de defensar una major dotació d'aquest fons donant prioritat a aquest problema entre les mesures econòmiques que emprengui la Unió.**

D'altra banda incidirem en el ple desenvolupament de l'article 127 especialment en el punt que fa referència a **incrementar l'intercanvi d'informació i d'experiència pel que fa a les qüestions comunes als sistemes de formació dels estats membres**, això com el punt que apunta la cooperació amb països tercers i a organitzacions internacionals competents en matèria de formació professional. Hem de ser realistes: **la Nació Catalana pot millorar més àmpliament el seu nivell de formació professional tornant-se cap al nord europeu i cap als estats més desenvolupats que lligada a sistemes de formació d'un Estat, l'espanyol, amb una baixa cultura industrial i que són sovint una còpia dolenta (amb tots els defectes ja detectats) dels d'altres països que, sovint, ja els han abandonat en haver-los millorat.**

Dins de la Unió Europea, l'economia espanyola constitueix un fenomen estrany. Entre 1970 i 1992 l'economia espanyola creix un 103%, però la taxa d'ocupació és l'any 1992 un 0,3% inferior a la de l'any 1970. Aquest fet ens porta a dir que, si bé el problema de l'atur és a Europa fonamental (16 milions d'aturats, un 10,5% de la població activa registrada), **pel que fa a l'Estat espa-**

nyol aquest problema és una càrrega insuportable i la nostra actuació per combatre'l ha de ser decidida. S'han d'utilitzar totes les vies possibles i s'ha de treballar **perquè la Unió engegui una política decidida** que orienti les seves decisions econòmiques considerant sempre l'efecte que poden tenir sobre el progrés d'aquesta situació.

S'ha de treballar en la perspectiva d'una **homogeneïtat del marc laboral dins la Unió, per evitar convertir-nos en un sud permanentment subdesenvolupat** que porti als estats del nord una reserva de força laboral en condicions deprimides on la baixa especialització es supleixi amb jornades de treball més llargues. Una de les mesures que s'ha d'impulsar des dels organismes de la Unió és un **repartiment més adequat del treball entre tots els seus ciutadans**, per a la qual cosa és necessari que en tots els estats membres els horaris siguin homogenis, de forma que cap estat no es converteixi en generador major d'atur respecte dels altres, i de forma que el marc de qualitat de vida entre els estats s'acosti progressivament, de forma **que aquesta Unió no sigui únicament en benefici de les classes econòmicament més afavorides i que els beneficis siguin finalment per a tota la seva ciutadania.**

En aquest sentit, s'hauria d'afegir l'atur com a **cinquè criteri de convergència econòmica entre els estats de la Unió Europea** per poder formar part dels països amb moneda única l'any 1998.

Pel que fa a les **càrregues fiscals** que graven el món del treball i de l'empresa, per tal de garantir les prestacions socials, **cal reconsiderar-les de forma que no constitueixin un factor de disminució de la competitivitat.** Es fa necessari un estudi de la distribució de l'esforç fiscal per tal **que els sectors productius no pateixin un greuge comparatiu respecte a les inversions especulatives o a les rendes patrimonials.** La fiscalitat no pot ser una força generadora d'atur per l'encariment, fictici, del cost del treball i la minva corresponent de productivitat. Tots els ciutadans de la Unió són igualment responsables del manteniment de l'Estat del Benestar, però, òbviament,

llur esforç ha de ser proporcional a llurs possibilitats. Els ciutadans que disposin de treball han de contribuir a mantenir aquestes prestacions, però aquesta contribució no pot assolir un nivell tal que representi un factor de desequilibri permanent de les empreses que les porti a prescindir d'una política de creació de treball.

La Unió ha de vetllar per tal **que els estats membres impulsin tota acció que porti a generar nous llocs de treball a través de vies alternatives pel finançament de les prestacions socials.** Uns exemples presumibles són l'impost medi-ambiental o l'impost energètic.

Aquestes consideracions són especialment importants si considerem la tendència del nostre continent pel que fa a **l'evolució de la piràmide d'edat** i la seva inversió. És doncs, també en aquest sentit, i partint de la hipòtesi que aquesta evolució no es pot alterar de forma precipitada, que hem de preparar la nostra societat perquè la seva producció, duta a terme per una població activa limitada, sigui suficient per tal de satisfer les necessitats creixents d'una població amb un increment important de sectors pensionistes. Per aquesta raó la necessitat de formació dels joves de la Unió, d'inversions en el camp de les noves tecnologies i la previsió de recursos per a pal·liar aquest probable desequilibri són vies obligatòries si no es vol arribar a una crisi social sense precedents. D'altra banda, **la Unió ha de preveure igualment la possible incorporació de fluxos demogràfics de zones properes menys desenvolupades** (exemple: continent africà) i ha de preparar **estructures d'acolliment que assegurin l'equilibri i evitin l'aparició de tensions socio-econòmiques** que podrien repercutir en l'aparició de conductes de marginació racial i fins i tot en possibles brots de racisme agressiu.

3.2 Desenvolupament econòmic sostenible

El creixement econòmic i el progrés social han de definir els seus objectius dins del desenvolupament sostenible, ja que aquesta és l'única possibilitat de no comprometre les necessitats i les aspiracions legítimes de les properes generacions.

Des de la revolució industrial, el model de creixement seguit per molts països s'ha basat en l'increment accelerat de la productivitat i el consum, sense tenir en compte el temps de renovabilitat dels recursos utilitzats, ni els efectes de degradació ambiental. És necessari doncs **incorporar l'educació ambiental i que es promogui una escala de valors diferent a l'actual.**

S'ha de **limitar el consum** en funció del que és ecològicament possible i acceptable per totes les comunitats del planeta. Aquesta necessitat és especialment important pel que fa a l'estudi de la **utilització més racional de l'energia i de fonts renovables i menys contaminants.** També és d'importància prioritària la incorporació a les estructures productives de sistemes de producció nets, evitant tant la degradació del medi com l'acumulació de residus. **Aquesta política que preservi per a les futures generacions un planeta que garanteixi unes condicions indispensables d'habitabilitat és molt més fàcil d'impulsar des d'una organització que agrupa un pes demogràfic tan important com el de la Unió Europea que des de cada estat per separat.** Però, en tot cas, en el si de la Unió, l'aplicació d'aquesta doctrina ha de ser prioritària i el Parlament emprarà totes les accions al seu abast per tal de garantir-la.

3.3 Control sobre l'especulació

Els sectors socials que viuen de l'especulació, del tràfic d'influències o d'un sistema de protecció monopòlic o oligopòlic, que s'escapa de les lleis del mercat, són els adversaris més grans de l'economia productiva i de les classes populars. Per aquest motiu **cal vetllar per l'economia productiva,** respectant els fruits individuals i col·lectius del treball, sense que això els alliberi de la seva contribució al sosteniment de les càrregues públiques mitjançant un sistema tributari just que ha de fer possible el manteniment i la millora de l'Estat del Benestar. **Cal lluitar contra l'economia parasitària i sancionar la riquesa acumulada pels moviments especulatius.** L'economia financera i el mercat de capitals han d'estar al servei de l'economia productiva i és funció dels estats controlar-ho. **El Parlament de la Unió Europea ha de vetllar perquè aquesta actuació es dugui a terme en els territoris que en formin part.**

3.4 Una política pro-PIME

Les petites i mitjanes empreses representen a nivell europeu, i de forma molt accentuada en el cas del nostre país, una font important tant de generació de llocs de treball com de creació de riquesa, a més de les enormes possibilitats que ofereix la seva gran capacitat d'adaptació a les circumstàncies cada dia més canviants de l'actual mercat econòmic. De fet l'alta mortalitat d'aquest tipus d'empreses no és deguda bàsicament a les seves característiques, que d'altra banda s'adapten de forma clara a la situació de constant evolució actual, ans al marc econòmic que les envolta en què es troben especialment desprotegides i vulnerables a sistemes financers basats en l'especulació com a prioritat i en molts casos a la manca de formació dels seus directius que són sovint autodidactes sense formació de gestió.

Són aquests els problemes que l'administració ha d'atacar si vol mantenir un entorn empresarial dinàmic. La responsabilitat dels organismes de la Unió és doncs tirar endavant una política que afavoreixi un sistema financer orientat a la defensa d'inversions en funció de projectes empresarials concrets, i no en funció de garanties patrimonials dels emprenedors, i si el sistema bancari privat fos incapaç d'adoptar aquesta línia, el Banc Europeu d'Inversions n'haurà de prendre el protagonisme. D'altra banda, el Fons Social Europeu ha de fomentar una política de dotació de recursos per a facilitar la **formació continuada dels petits emprenedors** i dels treballadors que ocupin, ja que únicament una profunda professionalització serà garantia de l'èxit persistent d'aquest tipus de projectes; durant els inicis s'han de preveure organismes que donin suport a aquestes iniciatives pel que fa als temes de gestió, finances, màrketing, etc.

Els estats membres hauran d'avançar cap a una política fiscal comuna i afavoridora d'aquest teixit empresarial. Cal fer els estudis necessaris des de les administracions diferents o subvencionar aquelles entitats sense finalitat de lucre que els facin, per tal que aquestes petites empreses obtinguin una informació acurada de l'evolució sectorial pròpia i de les tendències internacionals, ja que llurs infraestructures no són suficient per a desenvolupar aquestes investigacions i llur desconeixement les situa a un nivell de dependència arriscat, i tot sovint massa allu-

nyat en el temps, de les línies d'actuació adoptades per les multinacionals **Cal dotar la Unió de centres de recerca i laboratoris realment competitius i a cost de mercat per tal que aquestes petites i mitjanes empreses puguin desenvolupar nous productes i obrir nous mercats** sense que les inversions inicials necessàries hipotequin l'activitat habitual d'aquestes empreses.

Cal finalment adoptar polítiques globals que facilitin la col·laboració tant a nivell local com a nivell interestatal d'aquestes petites i mitjanes empreses sempre que aquestes representin un abaratiment de costos, una millora de tècniques, un benefici social, i, en cap cas, una forma encoberta de restricció del mercat.

3.5 Control de les multinacionals

La creixent internacionalització del sistema productiu ha donat cada cop més protagonisme a les multinacionals. Aquesta internacionalització de l'economia requereix **una actuació encaminada a evitar la pèrdua de control del teixit econòmic propi en cada àrea.** Els poders democràtics han de mantenir sota el seu control el creixent procés de transnacionalització mundial, **han de regular els moviments de capital i han d'exigir contraprestacions que aprofitin positivament la implantació de les multinacionals.**

Per no convertir aquesta demanda en una barrera envers aquestes instal·lacions i mantenir la presència europea en l'economia mundial, s'haurà d'adoptar una política decidida de construcció d'infraestructures (comunicacions, centres de recerca, etc...), augmentar l'oferta de treball qualificat (mitjançant una formació adequada al desenvolupament econòmic i tecnològic més avançat i crear un marc de qualitat de vida atractiu.

Aquesta política serà també una generadora de treball i bastirà una cultura social que primi l'esforç per damunt de la simple especulació, situant la Unió Europea en un alt nivell de competitivitat internacional i desenvolupant una societat culturalment avançada, econòmicament preparada i socialment cohesionada.

3.6 Per una legislació anti-trust

El lliure mercat entès com el resultat de l'expressió sense interferències dels interessos econòmics de cadascun dels membres d'una societat i que per tant tendeix a la seva permanent i contínua autoregulació, no ha estat mai una realitat tangible. **La defensa d'aquest lliure mercat encobreix molts cops les actuacions econòmiques dels monopolis i dels oligopolis al marge de tot interès públic**, mantenint aquests ens lluny dels necessaris controls i reglamentacions democràtics, tant estatals com internacionals, i lluny d'una autèntica competència.

En qualsevol cas és necessari assegurar un marc d'oferta lliure per protegir els consumidors de la Unió dels abusos que comportaria l'emergència de grans monopolis a nivell europeu. És també indispensable assegurar la possibilitat que nous emprenedors puguin accedir al mercat sense que les grans companyies ja establertes els impedeixin, per tal de mantenir el domini de sectors mercat, el seu desenvolupament inicial.

Aquestes dues normes són imprescindibles per tal de mantenir un fonament realment democràtic pel que fa al concepte d'economia de mercat, ja que altrament **el domini dels grans capitals acaba anihilant qualsevol rastre de llibertat econòmica i imposant un dirigisme ineludible de la societat**.

Per tal de mantenir aquest marc de llibertat en vigència de forma permanent és indispensable dotar la Unió d'una **legislació anti-trust que garanteixi la plena decisió del públic en general a l'hora d'orientar el seu consum, i la llibertat d'activitat dels ciutadans que vulguin iniciar una activitat empresarial**.

3.7 Estat del Benestar

El capitalisme en estat pur, amb l'excusa del creixement econòmic que ha de beneficiar tothom, només comporta el profit d'una minoria dirigent i atempta contra els més elementals drets socials de molts ciutadans darrera del sofisma de la igualtat formal que els concedeix, fent que, en definitiva, els més pobres siguin els que continuïn pagant les càrregues de la injustícia i de l'explotació.

El sector públic ha de ser un element compensador i reequilibrador de les desigualtats socials. Ha d'assumir aquells serveis públics essencials que no es poden deixar a càrrec de la iniciativa privada, que normalment no atendrà les necessitats generals si aquestes topen amb l'interès del lucre privat.

L'Estat del Benestar és una finalitat social i una eina per a la consecució de la justícia socio-econòmica. Per a finançar-lo cal una aportació dels ciutadans i les empreses. La dimensió d'aquest estat ha de ser tal que els requeriments del seu finançament no ofeguin les economies familiars i empresarials, ja que aquest és el factor que porta a plantejar la seva anul·lació, quan el seu cost i dimensions no són sostenibles.

S'ha de considerar l'economia des de l'àmbit mundial i resulta inútil assolir nivells de desenvolupament econòmic sostenible, instaurar legislacions que preservin el medi, crear marcs laborals que defensin les possibilitats de promoció i estabilitat econòmica de les classes populars si, d'altra banda, **es conviu amb ubicacions on aquestes normes es conculquen sense cap mena de límit**.

Cal endegar mesures que obliguin certs països, especialment els de l'Extrem Orient, a aplicar legislacions socials i del medi ambient respectuoses per tal de poder exportar els seus productes, millorant així les condicions de treball i de vida dels seus ciutadans.

3.8 Potenciació de la varietat econòmica i productiva

Però la Unió Europea és alguna cosa més que un conjunt monolític de persones, terres i béns. **Ens trobem davant d'un conjunt de nacions històriques amb les seves tradicions a tots els nivells i amb les seves necessitats característiques**. Aquesta realitat no és indiscernible a nivell econòmic, ans al contrari és part integrant de la conformació d'un poble. De fet les diversitats econòmiques neixen principalment de formes culturals diverses, i **aquesta riquesa diferencial és patrimoni irrenunciable de la Unió Europea**.

D'altra banda la llibertat de decisió dels pobles que formin aquesta Unió només es pot garantir si cada poble guarda una estructura socio-econòmica suficient. És doncs responsabilitat ineludible dels organismes polítics **salvaguardar, i fins i tot potenciar, aquesta varietat econòmica i productiva, com a forma de preservar les riqueses locals i les llibertats dels components de la Unió.** És també el mitjà per tal d'assegurar un futur enriquidor mitjançant les aportacions diverses de cultures varies i **d'evitar una homogeneïtat empobradora del continent.**

3.9 Defensa de l'economia catalana

Precisament amb l'objectiu principal de lluitar contra l'homogeneïtzació, defensarem els interessos de l'economia catalana en les diferents negociacions que es produeixin. Massa sovint **sectors de producció catalans han estat marginats i deixats a la seva sort.** Una economia com la nostra, per la seva especificitat i per la seva estructuració, hauria de tenir una major capacitat de maniobra i de decisió en aquells aspectes que ens condueixen vers la unió econòmica i monetària (creació d'un banc central català, establir la capacitat d'endeutament, decidir els nivells i paquets de la inversió pública, etc).

3.10 Els plans de convergència econòmica

L'actual Pla de Convergència comporta elevats sacrificis socials en benefici de la concepció economista i monetarista que inspira l'actual procés d'integració. **No es pot construir aquesta Europa que volem parlant només en termes de disciplina monetària** (inflació, tipus de canvi i tipus d'interès), **competitivitat** (contemplant reduccions salarials i pèrdua de conquestes socials per part dels treballadors) i **reducció del dèficit públic.** No es poden obviar altres indicadors tan decisius com el nivell d'atur,

la precarització del mercat de treball o la creació de noves i dramàtiques bosses de pobresa.

El Pla de Convergència del govern espanyol a hores d'ara ja s'ha vist desbordat pels esdeveniments. Quan a l'any 1991 el govern socialista el presentà aquest Pla preveia un creixement del PIB en un 3'5% pel període 1992-96 i un augment de l'ocupació en prop d'un milió de nous llocs de treball. Avui, allò efectivament tangible és un llarg procés recessiu i un enorme augment de la desocupació; en contrast amb aquelles arrauxades i felices previsions l'OCDE va xifrar per a l'any 1993 un creixement del PIB d'un -1% i pel 1994 de només el 0'8%. Probablement, si les coses continuen per aquest camí, anem abocats a una possible estabilitat monetària amb depressió real, posició aquesta que serà difícilment assumible per la resta de socis comunitaris, que ens contemplaran com una càrrega massa pesada per a la seva «velocitat europea».

Cal recordar en aquest punt que l'economia de l'Estat espanyol fa pocs anys que ja havia passat per un llarg període de reestructuració, des de l'any 1975 fins el 1984, caracteritzada, entre d'altres, per un baix creixement, l'1'65% de mitjana anual, un augment espectacular de les xifres de l'atur i la pèrdua de teixit industrial i de la construcció, de forta incidència sobre l'economia catalana. El procés d'ajust a la crisi ja ha generat, des de fa uns anys, uns costos socials molt elevats: augment d'aturats, pèrdua de nivell adquisitiu dels treballadors (amb augment de salaris reals menors que els creixement de productivitat) i reducció de la nostra capacitat industrial; la flexibilització del mercat de treball ha impulsat la segmentació del mateix i ha generat l'aparició d'una marginalitat laboral. Resulta prou clarificador el fet que el tema de la distribució de la renda no és ni mencionat en aquell «Programa de Convergència».

3.11 Per l'equilibri econòmic, demogràfic i social

La divisió del món entre un Nord, ric i desenvolupat, i un Sud, pobre i subdesenvolupat, constitueix un dels majors problemes que avui en dia té plantejats la humanitat. **El Primer Món és el responsable de la**

creixent diferència de riquesa i de qualitat de vida entre països desenvolupats que dominen el comerç, la producció de béns i serveis, i la tecnologia, i països subdesenvolupats on viuen dos terços de la humanitat en condicions de vida molt precàries.

Només amb la solidaritat real entre tota la comunitat internacional poden minvar les grans diferències Nord-Sud. És la nostra responsabilitat orientar la política generada per les institucions europees en el sentit de prestar una atenció especial als països més desfavorits, tot respectant el model econòmic i cultural de cada lloc i de la seva població, i instaurar una conducta de solidaritat internacional activa que orienti les relacions internes de la Unió Europea en un sentit de reequilibri econòmic, demogràfic i social, i que en l'àmbit extern reproduïxi aquesta actitud per tal d'acostar les condicions de vida dels països en vies de desenvolupament a la situació assolida per aquest Primer Món més pròsper.

3.12 Sectors tradicionals, innovació i diversificació

Els sectors productius tradicionals han estat en els darrers anys especialment sotmesos a les tensions econòmiques. La seva manca de desenvolupament, les seves dificultats d'adaptació a polítiques globals econòmiques i la seva dificultat a l'hora de competir amb les noves formes d'empresa han reduït els seus àmbits d'actuació i els han obligat a abandonar en benefici de noves ofertes que, sacrificant sovint la qualitat, podien arribar a quotes més amples de mercat i presentar una oferta més agressiva sense incórrer en pèrdues.

Però, habitualment, aquests sectors estan íntimament lligats a realitats locals irrenunciabls, i la seva desaparició comporta una pèrdua d'identitat amb l'agreujant que sovint la seva forma de transmissió és per la via de l'aprenentatge, la qual cosa converteix aquesta desaparició en pèrdua irrecuperable. D'altra banda, en molts casos, un estudi acurat d'aquests sectors pot apuntar solucions imaginatives a problemes nous que no troben solució amb les noves tècniques. En

molts casos, aquestes activitats tradicionals van lligades a tradicions locals bàsiques a cada entorn cultural. Finalment, la incorporació de les noves tecnologies pot en moltes ocasions retornar a aquestes activitats una competitivitat que semblava perduda i significar una nova expansió econòmica, doncs una nova font de riquesa i de treball. Totes aquestes raons semblen doncs suficient per dotar-se d'unes estructures adequades al manteniment d'aquests sectors, que, a més a més, són molt sovint més adequats a aquesta política de desenvolupament econòmic sostenible que preconitzem.

3.13 Una política de reconversions respectuosa dels drets dels treballadors

La reconversió a què s'han vist obligades moltes empreses de la Unió en el moment de l'obertura del mercat ha estat positiva i ha representat una forma de regeneració de sectors que havien caigut en ocasions en una profunda obsolescència. Però, no ens podem enganyar i sembla prudent pensar que aquest procés no ha arribat encara a la seva fi. De fet la crisi que actualment afecta a la pràctica totalitat del conjunt del mercat és bàsicament estructural i ens ha de fer pensar en futures remodelacions del seu teixit.

És prioritari assegurar que aquest procés es realitzi sense recaure el seu efecte negatiu especialment en la classe treballadora. De fet és profundament injust que el cost de la crisi afecti quasi exclusivament aquells que han tingut una nul·la capacitat d'actuació i que finalment resulten doblement perjudicats en perdre el seu mitjà de subsistència i en trobar-se íntimament preparats, en la majoria dels casos, per a una possible reinserció laboral. La responsabilitat ha de ser assumida pels protagonistes reals i el cost ha de ser eixugat per aquells que han originat el problema. En tot cas, les estructures polítiques de la Unió han de preparar un marc social adequat a les expectatives dels treballadors afectats pels processos de reconversió.

3.14 Plans de solidaritat i equilibri territorial

La diversitat de situacions dels components de la Unió integra ja per ella mateixa una injustícia en el punt de partida, pel que representa de diferència d'oportunitats dels seus ciutadans. El més greu és que aquesta situació, si no s'actua de forma contundent, comporta en ella mateixa un perill d'agreujament ja que, en un marc de total lliure mercat i sense mesures de correcció, l'única expectativa és la d'un creixement regular de les diferències.

Aquestes diferències de desenvolupament, que ja es comproven internament en els estats entre un nord normalment més ric, més format i més competitiu, i un sud més pobre, més arcaic i més vulnerable, es desfermen quan es consideren a nivell d'Europa. D'altra banda, les diferències qualitatives a nivell de desenvolupament tecnològic actuen com a element multiplicador d'aquestes diferències de partida. **Aquesta realitat té una dinàmica ineludible que, únicament mitjançant una voluntat expressa dels diferents grups de la població europea i impulsada des de criteris de solidaritat, pot ser reconduïda de manera que tots els ciutadans de la Unió arribin a fruit d'un nivell de vida equivalent i de forma estable.** Aquesta ha de ser una altra fita de les organitzacions polítiques que ens representin a Europa i aquest és un compromís que estem disposats a assumir des de la representació de la coalició Per l'Europa de les Nacions.

3.15 Fons estructurals

La Unió Europea no es podrà consolidar si no es basa en una política de solidaritat interterritorial. Si no es prenen mesures s'avançarà cap a un augment de les desigualtats regionals cosa que farà fracassar a la llarga el projecte d'unió real.

La lliure circulació de mercaderies beneficiarà aquelles àrees més desenvolupades ja que el major potencial financer i comercial s'aprofitaran de la desaparició de fronteres. Les menys potents es veuran condem-

nades a no sortir-se'n si no hi ha un sistema corrector dels desequilibris en l'àmbit de tota la Unió.

Cal crear una política de redistribució que vagi més enllà dels fons estructurals i abasti totes les polítiques sectorials: investigació i tecnologia, agricultura, transports i medi ambient, etc. Totes les polítiques de la Unió han d'anar encaminades amb l'objectiu de la cohesió.

Els fons comunitaris no han de constituir mai un pretext per compensar l'abandonament d'activitats. Cal impedir la destrucció del sistema productiu, molt especialment a les zones «perifèriques».

Els mecanismes de solidaritat han de respondre a criteris satisfactoris des del punt de vista qualitatiu i quantitatiu, i han de tenir continuïtat en el temps.

El pressupost comunitari tal com existeix actualment, per la seva pròpia naturalesa i pel caràcter limitat dels seus recursos, no està en condicions de jugar un paper significatiu de redistribució (els fons estructurals només representen un 0,3 % del PIB de la Unió, és a dir, menys d'una desena part del volum de transferències registrades en els estats amb estructura federal del món industrialitzat).

Els fons comunitaris no han de constituir simples transferències financeres a les regions més pobres, ja que està comprovat que aquest tipus de transferències poden anar contra la pròpia activitat econòmica i de l'eficàcia de les regions beneficiades.

El grau i la modalitat de l'ajuda comunitària ha d'estar en relació amb els problemes i les necessitats específiques de cada àrea beneficiada. És necessari acabar amb el sistema de repartiment de l'ajuda entre estats membres calculant només amb criteris comptables com la població o el PIB i desenvolupar nous criteris més adequats (socials, demogràfics, medioambientals...). Igualment cal basar-se sempre en territoris subestats o, fins i tot, subnacionals o subregionals, de manera que els objectius de les transferències cobreixin àrees el més homogènies possible i amb problemàtiques comunes per a una gran part dels ciutadans.

En qualsevol cas, els protagonistes privilegiats en la redistribució de recursos són els governs més propers al ciutadà. En aquest sentit, en els estats descentralitzats els responsables de la seva gestió i control han de ser els governs regionals o autonòmics, segons el cas.

3.16 Distribució equitativa de la riquesa

Però aquest anivellament social és pràcticament inassolible des de situacions de partida tan distants com les actuals, i en qualsevol cas no és de gran utilitat si només es dóna en magnituds macroeconòmiques, ja que ens podem trobar amb una Unió on la riquesa estigui geogràficament repartida al mateix temps que la pobresa, però que la societat pateixi de desequilibris importants.

Aquesta realitat seria terriblement greu, ja que, considerant la dimensió d'aquesta nova unitat geopolítica, els nivells de concentració de bens que podrien presentar-se són importantíssims. És per aquesta raó que, des d'una òptica d'esquerres, cal multiplicar la vigilància en aquest terreny i **reclamar quelcom tan fonamental per la consecució del desenvolupament democràtic com és la distribució equitativa de la riquesa**. Sense aquesta distribució, tot tractat entre les diferents zones geogràfiques que componen avui la Unió i que poden afegir-se demà no conduirà mai a aquella societat més justa que **ha estat sempre la fita dels moviments d'esquerra i de les forces progressistes**. Aquesta és una responsabilitat històrica en els moments d'imaginar una unitat que Europa ha intentat tants altres cops a través de fórmules violentes i que avui podem somniar com a fruit de la pau, la solidaritat i el respecte entre els pobles. Aquesta és l'opció que defensem.

3.17 Agricultura, ramaderia i pesca

3.17.1 Agricultura i ramaderia

La situació de l'agricultura en territori català es diferencia considerablement de la situació

agrícola de la resta de les regions europees, de la mateixa manera que aquestes difereixen entre si, les seves estructures de producció, les seves xarxes comercials, les seves diferències socials i climàtiques, fan necessària una política agrària diferenciada i adaptada a la realitat agrícola de cada regió sobre la que s'aplica.

Per tant, reclamem una política agrària europea diferenciada i adaptada a la situació específica de cada regió europea.

Això suposaria la possibilitat de negociar els acords agrícoles de la UE per part dels diferents territoris (entre ells el nostre país) amb el Govern Europeu. En el supòsit que aquestes negociacions no fossin possibles a conseqüència del manteniment de l'actual estructura europea fonamentada en el poder dels actuals estats caldria garantir una via de consulta ràpida i efectiva entre els òrgans de decisió minoritaris i les regions atribuïdes per la PAC (Política Agrària Comunitària) a nivell del Comitè de les Regions.

Considerem que totes les regions i amb elles la UE tenen dret a:

- 1) Garantir, per raons d'ordre estratègic un nivell d'autoabastiment agroalimentari que impedeixi arribar a una dependència alimentària de l'exterior.
- 2) Establir les mesures necessàries per garantir la supervivència econòmica i social de les seves societats agràries.
- 3) Crear les bases a partir de les quals es pugui arribar a desenvolupar un futur sistema agrari acceptable des d'un punt de vista econòmic.

Per tal d'aconseguir aquests objectius demanem:

- 1) Control de les importacions de països tercers els quals, gràcies a la possibilitat de produir amb costos de producció considerablement inferiors als països de la UE, distorsionen amb l'entrada dels seus productes a les xarxes comercials comunitàries la normal evolució del sector agrícola europeu.
- 2) Establir taxes compensatòries pels productes d'aquests països, tot revertint aquestes taxes en els mateixos a través d'organitzacions no governamentals que col·laborin a augmentar el benestar i nivell de vida dels seus habitants.
- 3) Control sanitari de les exportacions de països tercers que comercialitzen productes que no compleixen els mínims requisits sanitaris que estableix la normativa de la UE.
- 4) Eradicar el *dumping* i les subvencions encobertes entre els propis de països de la UE.

Rebutgem la política agrària actual. Aquesta política està orientada per les pressions dels països del nord d'Europa, a la producció agrària a gran escala i suposa unes conseqüències nefastes per l'agricultura de tipus mediterrani.

Per arribar a una reforma real i efectiva de la PAC partim del següents principis:

1) Necessitat de garantir un preu just per als productes agraris.

2) Vincular aquest preu a una limitació real de la producció ajustada a les necessitats alimentàries de la UE i a una figura agrària sostenible per als seus propis beneficis.

Considerem que assolir aquests objectius suposaria per la UE:

1) Aconseguir un preu just per als productes agraris garantint per la mateixa venda del producte i rebutjant el sistema generalitzat d'ajuts directes a la renda, que només beneficien les grans estructures i multinacionals agràries.

2) Amb la restricció de la producció es limitaria considerablement el finançament del *dumping* i la compra dels excedents agraris i s'aconseguiria així un important estalvi econòmic per les finances comunitàries.

3) Ajustar les característiques socials i econòmiques de cada regió al nivell de subvencions que rebí cada unitat de producció per una determinada quantitat de producció evitant així desequilibris territorials com el que provocarà l'actual PAC establint un sistema de preus diferenciats i adequats a cada zona agrària.

4) Eliminar l'actual pla d'abandonament de terres de cultiu ja que provoca un desplaçament de producció cap a millors terres, desequilibrant el territori i obligant a practicar una agricultura molt intensiva i per tant no respectuosa amb el medi ambient.

5) Estimular per part de la UE els mitjans de producció ecològics.

6) Estimular amb mesures fiscals la utilització de productes agraris per finalitats industrials i/o no alimentàries.

Demanem la reforma dels actuals acords del GATT, ja que afavoreix bàsicament la competitivitat internacional i serveix preferentment els interessos dels grans monopolis comercials i les multinacionals alimentàries internacionals.

Les decisions del GATT han de portar a aconseguir un desenvolupament equitatiu a nivell regional i local

particularment a nivell de PIME i les empreses familiars agràries.

Considerem així mateix, necessari que els tractes comercials amb països tercers s'atenguin a l'actual normativa europea pel que fa als aspectes del medi ambient i socials, eliminant així les possibilitats de competència deslleial basada en el deficient estat sanitari dels productes i en l'anomenat «*dumping* social», causa de l'actual desfasament de preus agrícoles.

3.17.2 Pesca

La coalició proposa harmonitzar les diferents dinàmiques que afecten el sector pesquer per tal de corregir els desequilibris estructurals, socials i econòmics que comporten l'entrada de productes pesquers de tercers països, que afecten molt negativament determinades regions dels estats membres.

Cal cercar també una política més acurada, àgil i eficaç, simplificant burocràcia i descentralitzant-la donant més protagonisme a les regions i nacions sense estat en el seu àmbit territorial per tal que estiguin més a l'abast dels afectats en qüestions com:

a) Política social.

b) Política de modernització de les flotes pesqueres.

c) Formació de patrons i mariners.

d) Noves tècniques de pesca i de comercialització de la mateixa (piscicultura, granges marines, etc.).

e) Associacionisme i cooperativisme.

Cal eliminar qualsevol tipus de restriccions a qualsevol flota de qualsevol estat membre per pescar en mars territorials o plataformes continentals d'altres estats membres, coordinant polítiques de veda i atur biològic per tal d'afavorir la reproducció d'espècies marines, protegint aquelles que estiguin en perill d'extinció o siguin declarades d'interès ecològic i biològic.

Cal un control absolut respecte a la prohibició de tot tipus d'arts i modalitats de pesca no discriminatòries, i elevació de les sancions per aquest concepte.

Cal incorporar en els estudis bàsics assignatures encaminades al coneixement de la realitat de la flora i fauna marina, la seva forma de conservació, protecció i explotació.

Es crearà una comissió especial per fer el compliment i seguiment d'aquests objectius.

Objectiu 5b. En general, cal ampliar l'abast de l'objectiu 5b a les necessitats dels diversos territoris, tenint en compte les seves pròpies estructures.

3.18 Recerca i desenvolupament

Vivim en una època en la qual la recerca i el desenvolupament (R+D) tecnològic juguen un paper fonamental a l'hora de garantir el progrés de les societats modernes. La liberalització dels intercanvis comercials (UE, GATT), l'obligació d'assegurar la plena ocupació i la protecció del medi ambient són aspectes que qualsevol obra de govern no pot oblidar. Dedicar recursos en R+D esdevé, doncs, una prioritat estratègica de les societats que aspiren a garantir un progrés econòmic als seus ciutadans.

La Nació Catalana en aquests moments es troba en una situació crítica pel que fa al manteniment de llur competitivitat científica i tecnològica a nivell europeu i mundial. Les despeses en R+D relatives al PIB, tant en el sector públic com en el privat, són un 25% inferior a les que fa la resta de l'Estat i un 66% inferiors al mínim imprescindible considerat segons els estàndards europeus (2% del PIB). A nivell de recursos humans la situació no és millor, els països europeus desenvolupats disposen d'un nombre relatiu d'investigadors un 300% superior al nostre. Les causes principals d'aquesta situació les trobem en el subfinançament crònic del sector públic, la minsa inversió en R+D del sector privat i la manca d'articulació d'ambdós sectors.

Considerem, prioritari apropar la Nació Catalana als estàndards europeus de recerca i desenvolupament com a mesura per reduir la dependència tecnològica i poder afrontar amb garanties d'èxit les noves estructures del mercat europeu i mundial. La política científica i tecnològica proposada per assolir aquest objectiu s'enquadra en quatre grans eixos:

Competències exclusives plenes en política científica i tecnològica en l'àmbit de la Nació Catalana, segons el principi de subsidiarietat acordat en el tractat de Maastricht, i representació directa, amb veu pròpia, als organismes internacionals. Cal aconseguir amb urgència la transferència dels centres de recerca i recursos dependents de l'estat i de la gestió de les relacions amb els organismes de la Unió Europea. Mentrestant, cal treballar per a la realització de projectes comuns amb altres territoris tecnològicament avançats d'Europa.

Augment dels recursos econòmics públics i privats en R+D. Augment de les partides pressupostàries que permetin un augment dels recursos humans i materials destinats a recerca en organismes públics. Incentivar

la inversió en R+D de les empreses catalanes i les estrangeres implantades a la Nació Catalana. Aprofitament eficient dels recursos aportats per la Unió Europea.

Establiment de línies de recerca prioritàries. Es prioritzaran aquells sectors innovadors i capdavanters en què la Nació Catalana hi tingui experiència, els que puguin fer més competitius els productes propis de l'economia del país, els sectors innovadors que a més llarg termini puguin contribuir a la competitivitat científica i tecnològica del nostre país, i les àrees de recerca encaminades a fer compatibles el desenvolupament científic i tecnològic amb la conservació del medi ambient.

Defensa d'un nou model català de relacions universitats-centres de recerca-empreses que permeti un aprofitament més eficaç de recursos segons les línies prioritàries establertes. En la línia del que s'aplica amb èxit a d'altres països d'Europa.

3.19 Urbanisme i política territorial

3.19.1 Ordenació territorial

De conformitat amb les recomanacions del Parlament Europeu, cal abandonar el concepte de planificació territorial com a mer exercici de planificació espacial i adoptar el concepte, més globalitzador, d'ordenació del territori entès com **expressió espacial de la política econòmica, social, cultural i ecològica de la societat**. L'home i el seu benestar, així com la seva interacció amb el medi ambient, constitueixen l'eix de l'ordenació territorial, l'objectiu de la qual és oferir-li un marc i una qualitat de vida en un entorn **organitzat a escala humana**.

L'ordenació del territori és un instrument important en la definició de l'evolució de la societat a Europa i l'augment de la cooperació internacional en aquest àmbit contribuirà substancialment a la consolidació de la identitat europea i a la millora de la qualitat de vida en el territori dels pobles que la integren. La Unió Europea ha d'esdevenir el marc polític que permeti articular un model territorial que garanteixi, per a les seves regions un **desenvolupament sostenible i cohesionat econòmicament i socialment**.

La integració de la Nació Catalana a la UE i, per tant, la seva participació en la definició i execució d'aquesta ordenació territorial ha de servir per assolir els objectius comuns abans esmentats i també per tallar dependències en aquest camp amb un estat, l'espanyol, que ens és aliè i amb el model territorial del qual, els catalans resultem perjudicats: l'aplicació del principi de subsidiarietat en la política d'ordenació del territori ha de **permetre que les administracions catalanes puguin planificar el seu territori directament a partir de les directrius genèriques i els plans de coordinació de la Unió.**

Proposem la definició d'un Esquema Europeu d'Ordenació del Territori, que ha de tenir com a objectius fonamentals:

- a) El desenvolupament socio-econòmic equilibrat de les regions de la Unió.
- b) La millora de la qualitat de vida.
- c) La gestió responsable dels recursos naturals i la protecció del medi ambient.
- d) La utilització racional del territori.

La definició d'aquest esquema ha de ser democràtica, global, funcional i prospectiva.

1) **Democràtica:** cal assegurar la participació dels ciutadans afectats i els seus representants polítics. En aquest sentit, és important garantir l'aplicació del principi de subsidiarietat, **primant el paper dels nivells institucionals més directament vinculats al territori (regionals i locals) per sobre del paper dels estats.**

2) **Global:** ha d'integrar i coordinar les diferents polítiques sectorials que incideixen en el territori. Particularment, la creació de xarxes trans-europees de transport i altres infraestructures, ha de ser directament contemplada.

3) **Funcional:** ha de tenir en compte, per sobre de les fronteres i divisions estatals, **l'existència de consciències nacionals i regionals basades en uns valors, una cultura i uns interessos comuns.**

4) **Prospectiva:** ha d'analitzar-ne el desenvolupament i les conseqüències (econòmiques, ecològiques).

3.19.2 Eixos de l'ordenació territorial europea

Dintre del futur Esquema Europeu d'Ordenació del Territori, tenim una proposta d'objectius particulars d'in-

tervenció, coherent amb les línies generals de la Carta Europea de l'Ordenació del Territori. Aquests objectius s'articulen al voltant dels següents sis eixos:

1) Conservació i enfortiment d'un **sistema de centres urbans descentralitzat i policèntric**, que agrupi funcions europees importants en els àmbits econòmics, culturals, científics i tecnològics. Aquest sistema de centres urbans, en el qual cal potenciar la presència d'una o dues ciutats catalanes, ha de servir per **neutralitzar la tendència a la concentració de població i de funcions en àrees territorials de forta polarització** (Londres, Munic, Milà, París, Madrid...), **políticament incentivada des dels estats.** Cal exercir un control del creixement i la saturació de les àrees urbanes i millorar les condicions de vida dels seus habitants.

2) Establiment d'una **xarxa transeuropea d'unió entre els diferents centres del sistema de centres urbans anterior, a través de mitjans de transport de reduït impacte ambiental.**

3) **Reequilibri de les regions rurals:** crear condicions de vida equivalents entre ciutat i camp tant pel que fa a infraestructures i equipaments, com pel que fa a nivells econòmics, socials i culturals. En aquest punt, cal procedir, a més de les actuacions territorials adients, a una revisió dels mecanismes assignatius de la Política Agrícola Comuna, que corregeixin la seva tendència a primar les àrees de major nivell de renda. **Les regions de muntanya han de ser objecte d'una atenció específica.**

4) Definició de **directrius específiques d'ordenament territorial per a les regions transfrontereres**, internes i externes a la Unió, que garanteixin la cooperació i la consulta regional i local en el desenvolupament d'aquestes regions. L'ordenació territorial de les regions transfrontereres s'ha de fer **amb criteris que prioritzin les realitats regionals per sobre de les estatals**, afavorint l'harmonització de la planificació territorial i l'ús comú d'infraestructures per part dels habitants de la regió. En aquest eix d'actuació, el Principat ha de tenir un paper actiu i decisiu, per una banda, en la definició de **plans d'ordenació territorial comuns amb la Catalunya del Nord** i, per una altra banda, en la **potenciació del desenvolupament de la frontera mediterrània de la Unió**, en competència directa amb l'est d'Europa, potenciada pels països del Nord de la Unió Europea, per la captació d'inversions privades i públiques (fons comunitaris estructurals i de cohesió).

5) Defensa i millora de les condicions de vida naturals en tota Europa. Cal promoure una directriu europea per a reduir a mig termini les càrregues ambientals suportades pels espais naturals i garantir la pervivència d'aquests espais.

6) Harmonització dels procediments de gestió de l'espai en les regions de la Unió. Aquesta harmonització s'ha de realitzar sobre les següents bases:

a) Reconeixement de la competència de les administracions regionals i locals en l'execució de la planificació del territori (principi de subsidiarietat).

b) Planificació supramunicipal per a garantir la coherència dels projectes d'infraestructures.

c) Integració: la planificació territorial tindrà en compte els **impactes socials, econòmics, demogràfics i medi ambientals de les actuacions.**

d) Participació en les decisions dels ciutadans afectats.

3.20 Treballadors autònoms del comerç i la indústria

L'economia del nostre país està basada en un tipus d'empresa classificada entre mitjana, petita i persones físiques que treballen per a ells mateixos, és a dir que està creada mercès a un teixit no tan industrial però sí de serveis, comerç, intermediaris i cadenes de muntatge ple de petits components que la fan més segura però més feble de cara a atacs externs.

Cal protegir les nostres empreses de les invasions de productes de fora de la Unió Europea, potenciar la competitivitat entre elles dintre de la UE i potenciar que la creació de riquesa no vagi en detriment de la protecció de la natura i del medi ambient.

Per això cal un canvi en profunditat del mercat laboral, adaptant-lo al mercat actual, però sense que la massa treballadora perdi el dret a un lloc digne de treball i el seu poder adquisitiu.

Proposem les següents mesures:

1) Llei marc europea de comerç, adaptada a les necessitats dels consumidors i comerciants de cada país de la Unió Europea..

Aquesta llei de comerç europea única, ha de donar suficient autonomia a cada país de la comunitat per poder legislar en temes com els horaris comercials i dies d'obertura dels establiments, el que sí que podria indicar són les directrius mínimes i màximes per les quals cada país de la comunitat haurà d'adaptar-se segons les seves necessitats i hàbits de consum.

2) Regulació per un igual del moviment d'empreses, dins de la comunitat.

El moviment d'empreses en condicionarà les que pertanyin a un país comunitari a tenir les mateixes obligacions i drets de poder-se establir i desenvolupar la seva activitat dins de qualsevol país de la comunitat.

3) Equiparació social dels treballadors autònoms, amb els treballadors autònoms de la comunitat.

Equipararà amb els mateixos drets i obligacions a tots els treballadors autònoms de tots els països de la comunitat, també considerarà els desequilibris possibles entre qualsevol treballador vinculat al comerç o a la indústria sigui quina sigui la seva classificació dins la seguretat social (autònom, assalariat, o qualsevol altre tipus de modalitat).

4) Igualtat amb la fiscalitat de les petites i mitjanes empreses de la comunitat.

Regularà com es distribuïran i en quins tants per cent beneficiaran a totes les empreses de la comunitat per igual totes les subvencions i ajuts de tipus comunitari o estatal de qualsevol país de la comunitat.

5) Distribució de les subvencions i contraprestacions, per un igual a totes les empreses de la comunitat.

Cal la millora de la imatge, és a dir un canvi de *look* del país per potenciar un mercat encara més competitiu, creador i formal.

Proposem de crear una modalitat d'ajut a diversos nivells a les empreses productives, per la seva modernització i competitivitat.

3.21 Turisme

El turisme, a la Nació Catalana representa una de les principals fonts de riquesa i conforma un sector en continu creixement. Alhora però, el turisme és un element de dinàmica oberta, això és que l'activitat turística no depèn exclusivament de la zona receptora, sinó també d'aquells països que són, fonamentalment emissors.

El desenvolupament d'una política turística a nivell europeu és cabdal a l'hora de tenir en compte tots els

factors, necessitats i criteris, tant dels països emissors com dels receptors.

Apostem per un turisme de qualitat, tant des del punt de vista d'inversió econòmica, com des del factor humà del medi ambient. Entenem, doncs, que les institucions europees han de vetllar per la qualitat turística al conjunt del continent, per la qual cosa, caldrà dotar-les de competències i de mecanismes d'intervenció i actuació efectius.

1) El turisme ha de ser un element de coneixement i integració entre els pobles i les nacions.

2) S'ha de dirigir l'acció comunitària cap a la reconversió i reordenació de les zones turístiques.

3) Replantejament de l'oferta turística basant-la en les peculiaritats de cada àrea i en els seus valors tradicionals.

4) Potenciació del Comitè del Turisme, creat el 1986, amb participació de tots els sectors implicats.

5) Limitar el creixement turístic amb base a un criteri racionalitzador i no depredador.

6) Basar la concessió de les banderes blaves a les platges molt més en criteris ecològics que no de serveis.

7) Potenciar tots els diversos tipus de turisme alternatiu, com ara el cicloturisme o el senderisme.

8) Unificar les àrees turístiques transfrontereres.

9) Potenciar el turisme social intereuropeu: turisme per a la tercera edat, turisme juvenil i turisme escolar.

10) Creació de programes de difusió socio-cultural del marc europeu, amb una especial incidència en els mass-media.

11) Control i reducció del turisme emissor cap a països on no es respectin els drets humans.

12) Control europeu de l'acció dels «touroperadors».

13) Creació d'un organisme europeu amb la funció de vetllar per la qualitat dels serveis turístics, així com controlar l'impacte al medi ambient de l'activitat turística.

3.22 Sanitat

Creiem que el nostre Grup Parlamentari ha de defensar una legislació social europea i progressista que imposi uns nivells mínims alts i que cada estat tingui la potestat de legislar el seu propi model de sistema sanitari i social.

Un punt important, per a nosaltres, és la defensa de l'Estat del Benestar sense l'aplicació de mesures que en vistes a un estalvi econòmic suposin una davallada del nivell de prestacions i cobertura de la població.

Defensem un model sanitari universal i gratuït per a tota la població i en el qual sigui prioritària la prevenció a tots els nivells.

Promoure un programa de prevenció i tractament de la sida dins el marc de la Unió d'Europa. Tanmateix proposem un sistema de salut mental que doni assistència integral a tota la població.

Potenciar un model d'atenció integral als malalts crònics i terminals.

Proposarem en el Parlament Europeu un model d'investigació que signifiqui una col·laboració real entre les universitats i centres docents d'Europa.

El nostre grup defensarà l'igualament al màxim nivell dels estudis universitaris i de la formació post-grau entre els països de la Unió Europea i per suposat una homogeneïtzació de les titulacions professionals que permetin un veritable intercanvi i igualtat d'oportunitats entre els professionals de la sanitat.

3.23 Política social

3.23.1 Xarxa

de serveis socials

50 milions d'europeus viuen en la indigència, més de 17 milions no tenen feina i més de 30 milions no tenen habitatge, per tant, a més de les mesures de protecció social del treball i d'habitatge s'ha de desenvolupar una extensa xarxa de serveis socials que estiguin molt a prop dels ciutadans. Qualsevol mesura de protecció social dissenyada des dels òrgans centralitzats de la UE o dels estats, quedarà obsoleta si no va acompanyada d'una important xarxa de serveis bàsics en contacte directe amb els ciutadans i les seves problemàtiques.

El nostre model de serveis socials té la seva base en una àmplia xarxa de territorialitats, aquests seran els motors de les polítiques socials, per tant el nostre programa es basa en:

1) Xarxa de serveis socials territorials, molt propers als ciutadans, serveis municipals.

2) Serveis integrals, que intervinguin davant les problemàtiques socials en la seva complexitat, evitant visions parcialitzades.

3) Serveis participatius, entenent que són els afectats els primers que han de decidir les mesures d'atenció social a aplicar.

Qualsevol desenvolupament dels serveis socials ha de tenir com a base aquests principis, així aconseguiríem multiplicar els efectes de tots els recursos destinats a les polítiques socials i evitariem desapropiar els recursos socials.

3.23.2 Infància i família

La Declaració Universal dels Drets Humans va qualificar la família com l'element natural i fonamental de la societat i que té dret a la protecció de l'estat.

Per altra banda professionals de diverses disciplines han arribat a la conclusió que els infants tenen diversos educadors, els més significatius dels quals són la família, l'escola i la comunitat, però és al si del nucli familiar on es realitzen els aprenentatges bàsics per a un bon desenvolupament biopsicosocial cognitiu i conatiu. Per aquesta raó, qualsevol tasca de prevenció per evitar el fracàs escolar, i per tant les dificultats per accedir amb bones condicions al món laboral, les dependències de tot tipus, les conductes antisocials, etc.; ha de començar a nivell familiar des de l'embaràs i per tant realitzar una política biopsicosocial encaminada a potenciar al màxim el paper educacional de la família.

Per això cal:

- 1) Garantir la protecció social de la família o de les unitats alternatives de convivència.
- 2) Polítiques fiscals que les afavoreixin.
- 3) Facilitats perquè les famílies puguin gaudir d'un habitatge digne i suficient a l'abast de llurs possibilitats.
- 4) Atenció psicològica continuada a la família a partir de l'embaràs per garantir la cura necessària als fills durant el seu desenvolupament.
- 5) Extremer les mesures de detecció precoç de situacions de risc i dels trastorns evolutius tant des del punt de vista físic com psicosocial, adoptant mesures puntuals eficaces.

3.23.3 Discapacitats físiques-psíquiques-sensorials

Com a pas previ per tractar la problemàtica d'aquest col·lectiu, entenem que és indispensable la correcta preparació de la societat, quant a informació, formació i educació en matèria sanitària.

Mesures concretes:

- 1) Una política social adequada en la promoció de la integració social dels discapacitats.
- 2) Una llei de supressió de barreres arquitectòniques i accessibilitat.
- 3) Augment de les prestacions i ajuts en base a valoracions reals, segons el grau de deficiència, que reverteixin en el propi discapacitat.
- 4) Ajudes específiques a pròtesis, cadires, etc., i a l'adequació d'aquests materials.
- 5) Creació de més centres d'assistència adequats per cada tipus de disminució, que contemplin els diferents nivells d'atenció:
 - a) centres d'estimulació precoç.
 - b) centres d'educació especial.
 - c) llars-residència.
 - d) centres ocupacionals.

Aquests centres han d'anar en combinació amb la infraestructura necessària o, fins i tot línies de subvenció, per facilitar el trasllat de les persones afectades.

Promoció de la integració laboral:

- 1) promoure l'accés a activitats lúdico-culturals.
- 2) assistència mèdica adequada i assistència psiquiàtrica.

3.23.4 Drogodependències

La lluita contra les drogodependències és un dels camps on cal una acció coordinada a tot l'àmbit europeu i, sempre que es pugui, en nivells més amplis.

Per una banda, la lluita contra el narcotràfic internacional ha de ser real i efectiva. Cal promoure que els agricultors dels països productors d'estupefaents puguin trobar conreus alternatius i així impedir la producció de la matèria primera. Controlar les empreses europees que fabriquen i exporten productes que després serviran per a la fabricació de drogues. Setge incansable contra les màfies organitzades que s'enriqueixen a costa del narcotràfic, etc.

A l'altre extrem de la cadena, potenciar campanyes informatives per dissuadir els consumidors de drogues i afrontar amb valentia les mesures necessàries per reduir la clandestinitat en què es mou el tràfic de drogues a petita escala. En tot cas, qualsevol tipus de mesura que comporti la liberalització de drogues o substituïts ha de ser consensuada pel màxim possible de països i dutes a la pràctica de forma coordinada.

Cal igualment garantir una cobertura sanitària eficaç i continuada per a les persones amb drogaaddicció per tal de garantir una mínima qualitat de vida i evitar la transmissió de malalties associades a les drogodependències.

En relació a l'alcoholisme, potenciar la prohibició de tot tipus de propaganda pels mitjans de àudio-visuals i llocs públics com camps d'esport, etc.

Ser duríssims en les infraccions de trànsit produïdes per l'alcohol o d'altres psicòtrops.

3.23.5 Sida

La seropositivitat i la síndrome pot afectar tota la població. S'imposa una actuació pels serveis corresponents, de **forma contínua i coordinada**. Per això cal:

Potenciar la informació d'una manera global i coordinada als col·lectius, com ara els joves, anant als centres d'ensenyament i de treball.

També d'una manera coordinada als mitjans àudio-visuals. Informació clara, precisa i correcta.

Crear un cos especial, dintre de la sanitat, de control seriós de la prostitució i persones que demanen els seus serveis sense utilitzar preservatius i altres –de vegades– mínimes condicions higièniques.

Creiem que una bona campanya en aquest sentit seria molt positiva.

Creació del Telèfon Blanc amb línia directa a les bases de dades de l'Institut Pasteur i dels centres i laboratoris més importants i capdavaners de la investigació.

3.24 Una política d'igualtat i no discriminació d'àmbit europeu

Molts estats europeus tenen polítiques relacionades amb la igualtat i la lluita contra la discriminació molt més obertes i avançades que les que tenim als territoris de la Nació Catalana. **Procurarem avançar perquè la política en defensa dels drets individuals sigui una prioritat de la Unió Europea en el sentit de fer que tots els estats homogeneïtzin les seves legislacions amb l'objectiu d'equiparar-les a les**

propostes ja posades en pràctica en alguns d'ells. En cap cas no s'ha d'emprar aquesta tendència per restringir encara més certs aspectes ja aconseguits en el camp del respecte a la diversitat.

3.24.1 Igualtat home-dona

Cada cop hi ha menys legislacions discriminatòries en funció del sexe. Això no vol dir, però, que de fet, la discriminació ja no existeixi. Resten molts costums i conductes que faciliten que les dones pateixin discriminacions. **Propugnem la igualtat, de dret i de fet, entre l'home i la dona en tots els àmbits.**

Proposem l'adopció de normes i recomanacions en tot l'àmbit europeu en la direcció de:

1) Facilitar una formació igualitària que doni a totes les persones la mateixa oportunitat laboral.

2) Aplicar la **discriminació positiva** de manera temporal per fer que la igualtat legal s'equipari a la formal.

3) Procurar que la dona i l'home rebin el mateix tracte social, laboral, cultural i econòmic; que l'ensenyament no sigui sexista i que la maternitat no sigui mai un factor de discriminació laboral.

4) Ampliar la cobertura de la informació sexual i la planificació familiar.

5) Restringir els avantatges penitenciaris per als autors de delictes sexuals.

6) Procurar l'eradicació **del llenguatge i els estereotips sexistes**, especialment en el món de la publicitat.

I, per tal d'aconseguir aquests objectius, cal que el Parlament Europeu pressioni els diferents estats en aquest sentit i que els eurodiputats i eurodiputades planegin de forma sovintejada aquestes qüestions.

3.24.2 Lliure opció sexual i reconeixement de les parelles de fet

Les parelles de fet, sense contracte civil ni religió, pateixen, en la majoria d'estats, l'absència de qualsevol dels drets que es concedeixen als altres tipus d'unions matrimonials. Aquesta mancança és encara més gran quan afecta parelles formades per persones del mateix

sexe, a causa, sobretot, d'un rebuig social que encara existeix.

Davant d'això, proposem una sèrie d'actuacions com ara:

1) **Equiparar les parelles de fet a les altres modalitats d'unió matrimonial**, i donar la cobertura legal necessària.

2) Abolir legislacions encara vigents en alguns estats europeus que discriminin persones a causa de la seva orientació sexual.

3) Penar la discriminació en raó d'orientació social. Potenciar a les escoles la informació sexual i foment del respecte a la diferència.

4) Ens adhirim a la recomanació A3-0028/94, aprovada pel Parlament Europeu el 8 de febrer de 1994 sobre la igualtat de drets de les persones homosexuals a la Unió Europea i treballarem perquè sigui d'aplicació efectiva per part de tots els estats de la Unió.

3.24.3 El dret a una mort digna

La ciència disposa, avui dia, de tècniques i mitjans cada cop més avançats per allargar l'existència biològica d'un ésser humà, fins i tot més enllà de l'instant en què, a causa del patiment o de la degeneració física o mental, la vida perd tota la seva qualitat i dignitat. En aquestes circumstàncies, una persona malalta pot veure la mort com l'única opció que posi fi a la seva agonía i al seu patiment.

Tota persona, en cas de malaltia irreversible, ha de tenir dret a una mort digna, sense angoixa ni patiments innecessaris, sense que se la mantingui, artificialment i en contra de la seva voluntat, en estat vegetatiu o en estat humanament indigne. Cal obrir el debat a l'opinió pública europea i cercar els mitjans legals necessaris perquè, d'una manera raonada i sense prejudicis es pugui avançar en aquesta direcció.

Destrucció ecològica?

4. Respekte al medi ambient

Els partits de la coalició ens autodefinim ecologistes fins i tot en els nostres propis estatuts i tenim com a referent d'actuació la protecció del medi ambient. Entenem que aquesta protecció s'ha de considerar en la seva globalitat atès que els problemes que afecten al medi no poden emmarcar-se en una sectorial de la política, ja que incideixen en tots els aspectes de l'activitat humana. És per això que els programes de medi ambient que presentem cal entendre'ls com el marc necessari per al desenvolupament de tota activitat humana.

El model general de desenvolupament industrialitzat en què vivim els països del Nord, basat en l'increment accelerat de la producció i el consum, ha resultat profundament desequilibrador en les relacions socials i ambientals ja que no té en compte la renovabilitat dels recursos emprats ni els efectes de la degradació ambiental produïda i, per tant, compromet la viabilitat de la biosfera tal com la coneixem.

Enfront a aquest sistema, proposem un model de creixement econòmic i progrés social en el marc del desenvolupament sostenible, en el qual es tingui en compte la producció però també la renovabilitat dels recursos que s'extreuen, és a dir, que es considerin les necessitats actuals de la societat sense oblidar les disponibilitats del medi ni comprometre les necessitats de les generacions properes.

Aquests principis passen per un ús més racional dels recursos i l'energia i per una ordenació del territori que afavoreixi un desenvolupament social i econòmic equilibrat i adequat a cada regió.

En aquest sentit és necessari un canvi en la consciència col·lectiva, a través de l'educació i la cultura, que canviï l'actual escala de valors i generi més capacitat d'autocrítica vers el model actual.

Cal avançar cap a una societat que promogui un menor consum que el que actualment tenen els països més desenvolupats i que aquest es situï dins d'uns marges ecològicament viables i assumibles per totes les comunitats del planeta. Aquest model de desenvolupament sostenible ha de garantir la solidaritat entre generacions i entre tots els països del món, amb una redistri-

bució més equitativa dels recursos i dels béns que s'obtenen.

La conservació del medi a partir d'un model de desenvolupament sostenible ha de ser un eix fonamental d'actuació perquè una bona gestió de l'entorn natural millora la qualitat de vida de tots els ciutadans i, alhora, és un element de solidaritat i col·laboració internacional. No podem oblidar que tots els grans problemes ambientals que ens afecten tenen una dimensió que sobrepassa l'estrictament nacional i adquireixen nivell planetari.

Tenim la voluntat de col·laborar, des de tots els àmbits en què estiguin present, amb la resta de països del món per preservar la biosfera, escenari de la vida a la terra i marc del desenvolupament humà.

4.1 Atmosfera

La majoria dels problemes que pateix l'atmosfera terrestre tenen el seu origen en els agents contaminants que s'hi vessen. Entre aquests problemes destaquen l'augment de CO₂ i el canvi climàtic, la pluja àcida, el *smog* fotoquímic, la disminució de la capa d'ozó estratosfèric i les radiacions ionitzacions (irradiació nuclear).

Per tal de garantir la protecció de l'atmosfera i, per tant, la preservació de la biosfera, caldrà intervenir i actuar sobre tots els sectors contaminants que alteren la seva dinàmica i composició.

4.1.1 Canvi climàtic, pluja àcida i *smog*

Una part important dels problemes actuals provenen de la utilització massiva dels combustibles fòssils per part de la societat actual. Aquesta font d'energia és la utilitzada majoritàriament en les centrals tèrmiques, els mitjans de transport i la calefacció, i és responsable de l'augment de la concentració de diòxid de carboni i del canvi climàtic del planeta, la pluja àcida que afecta

els boscos d'Europa i el *smog* o boira fotoquímica que pateixen les nostres ciutats.

Per tal de racionalitzar el consum d'aquests combustibles i pal·liar els seus efectes pol·lucionants, proposem:

- 1) Reduir les emissions de CO₂ fins mantenir els nivells assolits el 1990.
- 2) Introduir una ecotaxa als combustibles fòssils per invertir-la en energies renovables.
- 3) Afavorir la utilització d'energies renovables a escala humana en totes les activitats: transport, calefacció, generació d'energia elèctrica, processos industrials.
- 4) Frenar la construcció de grans infraestructures que afavoreixin el transport privat.
- 5) Millorar l'eficàcia del transport públic i estendre la seva xarxa actual.
- 6) Potenciar la utilització de biomassa provinent d'excedents agraris o residus ramaders per a la producció d'energia alternativa.
- 7) Incentivar la penetració de l'energia solar activa i passiva com a sistemes alternatius de calefacció.
- 8) Augmentar la potència obtinguda per cogeneració en el sector industrial i l'autogestió energètica industrial i veïnal com alternativa energètica.
- 9) Instal·lació de tots els mecanismes de depuració necessaris en les centrals tèrmiques.

4.1.2 Ozó estratosfèric

La disminució del gruix de la capa d'ozó estratosfèric altera la seva funció protectora sobre els organismes vius, inclòs l'home. Per tal d'incidir sobre aquest problema es fa urgent controlar la producció de CFC, bromur de metil i la resta d'agents pertorbadors fins eliminar-ne la producció.

Així mateix, cal la recollida selectiva de tots els elements que continguin gasos perjudicials per a la capa d'ozó.

4.1.3 Irradiació nuclear

La contaminació nuclear de l'atmosfera terrestre té el seu origen en el funcionament de les centrals nuclears i en les explosions de les armes atòmiques. El tancament progressiu de totes les centrals nuclears i l'aturada de les proves atòmiques pal·liaran aquest tipus de contaminació.

4.2 Aigua

Tradicionalment, l'home ha fet servir l'aigua per al seu propi consum, la producció d'aliments, la indústria i el transport. L'activitat humana ha girat sempre al seu voltant i això ha fet que esdevingués un dels eixos principals del desenvolupament social i econòmic, concentrat sobretot al voltant de les zones costaneres i de les valls dels rius.

Durant molt temps, la seva relativa abundància, distribució, renovabilitat i cost baix han provocat que no es valorés amb la justa mesura el seu ús i consum. La realitat, però, és que **l'aigua és un recurs limitat que ha esdevingut un problema a nivell mundial i que, a la vegada, és un element imprescindible per al funcionament de tots els ecosistemes**. Per aquest motiu es fa necessari tenir en compte el seu paper en els sistemes naturals i no considerar-lo només un recurs indefinit a total disposició del desenvolupament humà.

Els usos a què es destina actualment l'aigua són, per una banda, **directes**, tals com l'extracció per a usos domèstics, usos industrials (intervenint en processos o per refrigeració), per regar, per produir energia, i per al transport de residus. Per altra banda, no podem obviar altres efectes **indirectes** com són la destrucció dels ecosistemes de ribera, la deforestació, l'erosió del sòl i l'extracció d'àrids de les riberes dels rius.

Aquestes causes produeixen una sobreexplotació que afecta el cabal de compensació dels rius, esgotament de pous i aqüífers, la salinització i destrucció de les zones humides. Les aigües residuals resultants dels diferents processos (domèstics, industrials, etc.) produeixen greus problemes de contaminació i augment de la temperatura en **aigües que es vessen al mar, que esdevé l'abocador final de tots els contaminants**.

Aquesta situació fa necessària una visió més integradora en què es consideri l'aigua com un recurs però sense oblidar el paper que juga en tots els sistemes naturals. Això s'aconseguirà a través d'un **canvi en la consciència col·lectiva que fomenti la cultura de l'estalvi i la racionalització del seu ús**.

Incidirem, des de tots els seus àmbits d'actuació, en totes aquelles iniciatives dirigides a actuar en base a aquest plantejament. En aquesta voluntat s'articulen les propostes següents:

- 1) **Competències exclusives** per les aigües que transcorren per la nostra nació. Possibilitat d'avançar cap a una legislació marc sobre aigües a la Unió Europea.

2) Aplicar mesures depuradores sobre tots els **afluents contaminants** dels rius.

3) Estalvi del **consum domèstic**. Racionalització i estalvi del **consum industrial**. Implicar empreses en la **depuració en origen** de les aigües residuals produïdes. Enduriment de les sancions a empreses contaminants o sobreexplotadores.

4) **Responsabilització del govern i dels municipis** en la neteja, la cooperació i el manteniment de la salut dels sistemes aquàtics. Impulsar Plans de cooperació dels diferents governs de la UE afectats per sistemes fluvials.

5) Manteniment, en qualsevol cas, del **cabal de compensació dels rius**.

6) Estabilització de les **aigües de refrigeració** abans de retornar-les, netes, als rius.

7) Conservació i recuperació dels **boscors de ribera**. Conservació i recuperació de les zones humides.

8) Regulació de les **extraccions d'àrids** de les riberes dels rius.

9) Manteniment de les **lles naturals** del riu. **Evitar el desviament dels rius**.

10) Racionalització i adequació dels **sistemes de rec**. Incrementar l'ús de consum baix i eficaç (gota a gota, etc.).

11) Limitar al màxim l'ús d'**agrotòxics i avançar cap als sistemes de lluita integrada i biològica**.

12) Evitar els **transvasaments** perquè afecten al bon funcionament dels rius i serveixen per accentuar els desequilibris territorials.

4.3 Energia

Els pilars energètics de la societat contemporània són els combustibles fòssils: el carbó i el petroli. Aquests proporcionen la major part de l'energia que es consumeix en el sector industrial, en el transport, en el sector de serveis i a nivell domèstic, ja sigui com a energia primària o en forma d'electricitat, calefacció o refrigeració.

El petroli i el carbó són fonts d'energia que originen dependència econòmica i provoquen greus alteracions a la biosfera: pluges àcides, augment del CO₂, escalfament del planeta, *smog* o boira fotoquímica.

D'altra banda, un altre element energètic d'importància és la **generació d'electricitat d'origen nuclear**, la qual es converteix en una activitat pol·lucionant,

originant de riscos ambientals, residus de llarga activitat, despeses elevades i irradiacions i contaminació radioactiva.

L'ús racional de l'energia, el fre del consumisme desmesurat i la preservació de la biosfera s'aconseguiran invertint en **alternatives energètiques, energies que siguin renovables a escala humana**.

Propugnem l'elaboració d'un **mapa energètic europeu** com a pas previ per a l'elaboració d'un **Pla d'energies renovables** de tots els estats de la UE. Aquest Pla incentivarà les instal·lacions fotovoltaiques rurals, les instal·lacions fotovoltaiques en les comunitats de veïns de nuclis urbans, la instal·lació de parcs eòlics regionals, incentivarà sistemes de calefacció comunitaris procedents de residus forestals, duplicarà la potència de cogeneració, i el tancament progressiu de les centrals nuclears.

4.4 Residus

La producció de residus és un dels grans problemes que afecten la societat moderna i per tant també l'europea. Considerem que la problemàtica dels residus no està només en la seva gestió sinó bàsicament en la seva generació en origen.

Estem a favor de practicar i fomentar l'estratègia de les **4R: reducció, reutilització, reciclatge i reemprament** (perllongació de la vida dels objectes) i d'aplicar criteris restrictius en el pas de residus d'una nació a una altra, en el pas de residus de la Unió Europea a altres nacions i, fins i tot, en el pas de residus en l'interior del Mercat Únic.

4.4.1 Residus industrials

Els residus industrials pel seu volum i toxicitat, representen un veritable repte per als països industrialitzats. La seva gestió en origen, reducció i recuperació han de ser els eixos d'actuació política. Els eixos d'actuació de la Unió Europea seran:

1) La reconversió de determinats processos industrials s'ha de fomentar en una auditoria.

2) La recollida selectiva, la valorització i el reciclatge dels materials s'haurà de basar en:

a) una infraestructura capaç d'assegurar la **recollida selectiva**.

b) la incentivació de programes de **reutilització i tractament de residus**, dins del mateix procés de fabricació.

c) valorització dels residus a través d'un llistat i d'una borsa de residus amb la finalitat d'estructurar i assegurar una relació fluida i efectiva entre les empreses productores, potenciant el comerç controlat dels mateixos i afavorint-ne la reutilització.

3) La incineració, el tractament fisico-químic i els altres procediments de que disposem per a la inertització o transformació de residus es realitzaran en la mateixa planta o, mancomunadament, en el polígon industrial. Tots aquests procediments estaran sotmesos a rigorosos estudis d'impacte ambiental.

4) La deposició controlada serà l'últim recurs i només si els tractaments esmentats no són suficients per reduir al màxim els residus industrials. Les instal·lacions amb aquesta finalitat seran de petita extensió, ubicades a la mateixa planta o polígon industrial, d'uniproducció, controlades i impermeabilitzades per evitar qualsevol tipus de contaminació.

4.4.2 Residus sòlids urbans

En el cas dels residus sòlids urbans, de naturalesa molt diferent als industrials, l'objectiu, per a la Unió Europea, ha de ser el tractament racional, basat en l'estalvi de materials i energia i en la recuperació a partir de la selecció dels residus en origen. Els eixos d'actuació seran:

1) Implicar tots els productors d'envasos i embalatges perquè es facin càrrec dels mateixos, abans que entrin en el circuit públic de recollida.

2) La recollida selectiva en origen, que vindrà precedida d'una gran campanya informativa que abasti tots els sectors de la societat, haurà de ser suficientment fluida i periòdica i es basarà en la separació a nivell domèstic i en els contenidors domèstics al carrer.

a) al domicili recollida selectiva de la fracció orgànica i inorgànica.

b) al carrer, contenidors per a alguns materials: vidre, paper, roba, fusta, piles, mobles, metalls, plàstic.

Tot això vindrà acompanyat per campanyes que afavoreixin l'ús de materials reciclats i reciclables.

Així mateix s'afavorirà la sortida de la fracció orgànica en forma de compost de qualitat per a usos agrícoles o campanyes de reforestació per les quals demanem una dotació econòmica important.

3) Tancament i neteja de tots els abocadors incontrolats. Com a pas intermedi transitori s'hauran d'acceptar alguns abocadors controlats. En tot cas, però, s'ajustaran a un estricte control de l'estudi de l'impacte ambiental.

4) La incineració acoblada a un sistema de cogeneració es reduirà als residus hospitalaris i vindrà determinada pel control i filtratge de les emissions.

4.5 Espais naturals

La relació entre l'home i els sistemes naturals ha estat des de sempre una lluita constant. Antigament, per a la seva supervivència, en competència directa amb altres espècies animals i posteriorment gràcies als avenços tecnològics, la lluita s'ha encaminat a extreure de la biosfera tots aquells recursos naturals que l'home ha necessitat per desenvolupar una societat moderna, una societat de benestar basada en la comoditat.

La construcció i organització d'aquesta societat, però, no ha estat uniforme a tot el planeta, ans al contrari, únicament alguns països han assolit aquest nivell de desenvolupament en detriment d'altres que encara avui han d'hipotecar el seu futur i el nostre, explotant de forma sistemàtica i irracional els seus recursos naturals com a única moneda de canvi davant el món més desenvolupat.

Apostem per la **solidaritat envers els països del Tercer Món per afavorir el seu desenvolupament i el reequilibri de tots els territoris del planeta.**

El desenvolupament de la societat actual, que busca el benestar dels individus que la integren, **no pot hipotecar els recursos naturals i els ecosistemes que garanteixen la supervivència de les diferents espècies animals i vegetals que comparteixen amb l'home la biosfera.**

La desaparició dels diversos sistemes naturals en pro d'un creixement salvatge hipotecarà també els recursos naturals per a les generacions futures. Per tant, qualsevol plantejament de creixement s'ha de fer amb criteris de futur, amb mesures protectores de l'impacte ambiental i amb un absolut respecte als espais protegits

i tots aquells espais naturals, incloent conreus i boscos, que garanteixin la biodiversitat i l'equilibri tan difícil entre l'home i la biosfera.

Entenem que els espais naturals s'han de consolidar com un mosaic de sistemes biològics en relació i no com a **illes de natura**. En aquest sentit, cal preservar la continuïtat natural en els diversos sistemes existents. Molt sovint, la supervivència de força espècies depèn de la salut del sistema natural al llarg de més d'un continent o mar. Els criteris a seguir són: tots els espais naturals, tots els ecosistemes estan relacionats i han de ser protegits com un tot unitari i no de forma individual, ja que cada ecosistema forma part d'una cadena que no s'ha de trencar.

La protecció de les espècies en perill d'extinció serà un eix d'actuació en aquest sentit, protegint els seus hàbitats naturals i impedit-ne la captura, el tràfic i el comerç.

1) Manteniment de la **biodiversitat**. Respecte de l'hàbitat enfront de l'especulació per poder preservar la biodiversitat.

2) Respecte escrupolós de la legislació sobre **espais naturals**.

3) Participació en els **tractats i convenis internacionals**.

4) Revisar el nombre d'**espècies**, especialment protegides, en perill d'extinció.

4.6 Protecció dels animals

La protecció de les **espècies en perill d'extinció** serà un altre eix d'actuació, protegint el seu hàbitat i declarant-lo **Reserva Integral**, impedit-ne la captura, el tràfic i la comercialització, tot controlant el CITES, per tal que no esdevingui un parany pel tràfic i consum d'espècies exòtiques.

L'assumpció de les responsabilitats de protegir els sistemes naturals i la biosfera, així com la biodiversitat, no oblidant els drets fonamentals de la resta d'éssers vius que comparteixen el planeta amb nosaltres.

Cal acabar amb les festes cruentes amb animals, així com amb el patiment, amb l'experimentació i d'altres utilitzacions amb animals i cercar alternatives a l'experimentació amb ells.

Uniformitat?

5. Una Europa de la diversitat cultural

5.1 Joventut

5.1.1 La política juvenil de la Unió Europea

En aplicació del principi de subsidiarietat, la política juvenil recau sempre, en els estats de la Unió Europea, dins l'àmbit competencial dels governs municipals i regionals –en aquells estats amb un mínim de descentralització política–. A conseqüència d'aquest fet, les competències de les institucions de la UE en matèria de política juvenil són residuals, i es redueixen pràcticament als diferents programes d'intercanvi de joves dels diversos estats de la Unió. Hi ha però diversos temes que per bé que les institucions europees no hi tenen competència directa caldria que aquestes en fessin un seguiment. Sobretot, pel que fa als equipaments de joventut i altres iniciatives que es realitzen en l'àmbit de la Unió.

Volem fer referència especial abans de parlar dels programes de mobilitat i intercanvi, a la situació de l'Objecció de Consciència a la UE. L'any 1983 el Parlament europeu va aprovar una resolució en la qual es reconeixia l'Objecció de Consciència com a dret fonamental i considerava que cap tribunal ni cap comissió no podien penetrar en la consciència de cap individu. S'admetia l'objecció sobrevinguda i establia que la prestació social substitutòria no havia de ser de més durada que el servei militar. Tot i que aquesta resolució no té un caràcter estrictament vinculant caldria que, atesa la situació diversa que es troba aquest dret, es fes un seguiment acurat del compliment d'aquesta resolució.

5.1.2 Els programes d'intercanvi i mobilitat

Els programes d'intercanvi que realitza la UE es centren en el món de l'educació dels joves, en les seves més diverses vessants (ensenyament mitjà i superior, formació professional, aprenentatge de llengües estrangeres...). La millora del nivell de capacitat escolar i professional dels joves que hi participen i l'intercanvi entre les diverses cultures d'Europa són, d'entrada, els objectius genèrics de tots ells.

El denominador comú de tots aquests programes ha estat

1) Dèficit de divulgació. La seva manca de difusió entre els joves. Quin és en l'actualitat el coneixement i l'ús d'aquests programes? La xifres de demanda indiquen una desconexió important dels mateixos.

2) Dèficit social. Només una minoria de joves amb recursos hi pot accedir.

3) Dèficit nacional. La incapacitat d'aquests programes de superar fronteres dels estats actuals de la UE..

5.1.3 Els programes d'intercanvi de la Unió Europea

5.1.3.1 El programa Sòcrates

El programa **Sòcrates**, iniciat aquest mateix any, pretén promoure un ensenyament de qualitat i de dimensió europea. Aquest programa integra tres grans apartats: l'acció **Erasmus**, dirigida a estudiants i ensenyants universitaris; l'acció **Lingua**, dedicada a l'en-

senyament de les llengües de la Unió Europea; i l'acció **Europa a l'Escola**, destinada als escolars dels cicles primari i mitjà; que fins ara havien estat programes independents.

a) L'acció Erasmus

L'acció **Erasmus** per estudiants universitaris té com a objectiu afavorir la mobilitat dels estudiants i els professors de la Unió europea, tot oferint-los la possibilitat de desplaçar-se a les universitats d'altres estats-membres. Aquest programa actua en quatre direccions principals, el finançament de borses de mobilitat d'estudiants, la promoció d'un sistema de transferència de crèdits entre universitats, l'intercanvi de programes docents i d'innovació educativa, i la promoció de visites de professors i estudiants i d'ensenyaments de curta durada (seminaris).

Des de la seva posada en funcionament a finals dels anys 80 –amb el nom de programa **Erasmus**– no ha aconseguit d'arribar a un gruix important d'estudiants de tota la UE i, per descomptat, tampoc ha tingut una incidència important a les universitats catalanes, que han rebut un reduït nombre d'estudiants provinents de la resta de la UE que han servit, en ocasions, de coartada per a minoritzar l'ús de la llengua catalana a les universitats. D'aquesta manera cal fer una atenció especial en la millora d'alguns dels seus aspectes de funcionament del pla.

1) Actualment l'acció **Erasmus** afecta un 5-6% de l'estudiantat universitari. Per aconseguir un impacte real sobre el marc cultural i formatiu europeu, seria convenient que arribés a un mínim d'un 15% en un curt període de temps.

2) El sistema de beques és insuficient, unes 30.000 pessetes al mes, i això fa que només hi puguin accedir estudiant que ja tenen recursos econòmics. S'ha d'evitar que la realització d'un intercanvi no signifiqui l'eliminació dels estudiants sense recursos econòmics.

3) L'acció **Erasmus** hauria de tendir a la promoció de les cultures minoritzades, actualment sense estructures d'estat, i també a la cohesió social, fent les beques més redistributives territorialment i socialment.

4) La llengua catalana que és oficial en el conjunt d'universitats catalanes, de Perpinyà a Alacant, no és gaire tinguda en compte en l'acció **Erasmus**, i això significa un greuge important per a aquesta, a banda que així no s'aconsegueix la promoció de totes les llengües universitàries d'Europa, que és un dels objectius prioritaris de l'acció.

5) A Catalunya **Erasmus** no pot significar ni afrancesament, ni espanyolització, com ha passat quan, en algunes ocasions, la presència d'estudiants participants en l'acció a les classes ha comportat el canvi de la llengua en què aquestes s'imparteixen, amb l'argument que aquests estudiants desconeixien el català. Per això s'haurien d'arbitrar mesures d'informació sobre la realitat cultural i lingüística de Catalunya a les universitats europees, així com la generalització dels cursos de català pels nousvinguts.

6) Cal avançar cap a les coordinacions de l'acció, ja que el marc estatal queda lluny de les realitats universitàries concretes. Cal que les universitats catalanes possibilitin la creació de l'**Erasmus català**, de manera que el marc universitari català sigui una realitat.

7) Els estudiants **Erasmus** haurien de beneficiar-se automàticament del règim de la seguretat social del país d'acollida.

8) S'hauria d'incrementar la participació efectiva de les associacions d'estudiants en el comitè consultiu i de seguiment del programa Sòcrates, per tal que els representants dels estudiants poguessin participar del control de qualitat de la docència, del seguiment de les beques i de les possibles redefinicions del programa.

9) Cal afavorir la traducció de manuals universitaris a totes les llengües europees, creant un sistema europeu d'homologació, i incrementar els sistemes telemàtics aplicats a l'ensenyament universitari.

b) L'acció Lingua

L'acció **Lingua**, integrada dins el programa Sòcrates des d'enguany, té com a finalitat principal promoure una millora qualitativa i quantitativa del coneixement de les llengües de la UE, per tal de desenvolupar la competència i la capacitat de comunicació entre els joves europeus. Per aconseguir els seus objectius, l'acció **Lingua** atorga ajudes econòmiques a professors de llengües i estudiants universitaris, a més de promoure intercanvis entre els estudiants d'idiomes estrangers.

L'acció **Lingua**, però, no pot tenir una valoració positiva per la discriminació que dins la mateixa pateixen les llengües avui minoritzades, ja que des de la creació del programa l'any 1989 no hi estan incloses. Això suposa un greu atac contra la diversitat cultural que està en l'arrel del moviment europeista, i suposa una greu discriminació contra les cultures que tenen un àmbit territorial no coincident amb els límits dels estats.

Per a Catalunya, la no inclusió del català dins el programa suposa un greu handicap per la promoció ex-

terior de la llengua i la cultura catalanes, a més d'augmentar la dependència de l'espanyol i el francès com a llengües de relació amb la UE dels catalanoparlants.

1) Cal la introducció del català i totes les altres llengües europees en l'àmbit de l'acció **Lingua**, en termes d'estricta igualtat amb les que actualment hi són presents.

2) Cal un augment de les dotacions pressupostàries perquè l'acció sigui accessible per un nombre molt més important de professors i alumnes dels que ha arribat fins ara, atesa la importància que el coneixement de llengües té per a la comunicació i la preservació del patrimoni cultural europeu.

3) S'hauria de fer una atenció especial a les llengües en perill d'extinció (occità, gaèlic, basc, bretó, francoprovençal...), mitjançant la seva inclusió dins l'acció amb l'objectiu no tan sols que siguin apreses per estudiants estrangers sinó que recuperin parlants dins els seus límits naturals d'ús.

4) Cal atribuir als governs regionals la coordinació del programa, ja que aquests solen tenir un major grau de sensibilitat envers les llengües minoritzades i estan més a prop dels àmbits on aquest s'aplica (especialment de les universitats).

5.1.3.2 El programa Leonardo da Vinci

Aquest és un programa destinat a joves menors de 28 anys, no universitaris, que es trobin en l'etapa de formació professional o bé buscant feina. El seu objectiu és el desenvolupament de la formació professional, la promoció de la igualtat d'oportunitats entre els joves, donar una dimensió europea a la formació professional i garantir a tots els joves un nivell mínim de capacitat professional.

Atesa la importància que té la formació de bons professionals de cara a la seva inserció laboral en unes economies que sovint presenten elevadíssimes taxes d'atur, cal en primer lloc que aquest esdevingui un dels programes prioritaris, amb difusió i l'accés necessari per tal que arribi a tots els joves. La seva difusió ha estat inexistent, i, per tant, s'hauria d'augmentar la seva dotació pressupostària per fer-lo arribar a un nombre més gran de joves.

1) Cal que les dotacions de les beques siguin suficients per a cobrir totes les despeses dels participants en els programes.

2) El repartiment dels fons del programa ha d'atendre els diferents nivells de qualitat de la formació

professional en els diversos estats, prestant una atenció especial als llocs on aquest nivell sigui més deficient.

3) S'ha de promoure l'accés dels participants en el programa a les noves tecnologies, tal com es fa amb els beneficiaris del programa Comett.

4) Cal afavorir l'especialització dels estudiants en formació professional, aprofitant les potencialitats econòmiques i els sectors econòmics més desenvolupats en els seus països.

5) Atesa la importància de la formació professional en la lluita contra l'atur, cal que la UE estableixi convenis de cooperació amb les empreses i les associacions d'ocupadors, per tal d'assegurar la inserció professional dels titulats en formació professional.

5.1.3.3 El programa Comett

El programa **Comett** pretén estimular, a escala europea, la cooperació entre les universitats i les empreses, per tal d'afavorir una formació basada en el desenvolupament i en l'aplicació de noves tecnologies.

1) Atesa la importància d'aquest programa de cara a una major adequació entre els continguts dels diversos estudis universitaris i les demandes del món laboral, és necessari de cercar mecanismes per a potenciar-lo i expandir-lo, tot facilitant-hi l'accés a un major nombre d'estudiants i graduats.

2) El programa s'ha d'estendre a totes les universitats i a totes aquelles empreses que hi estiguin interessades.

3) Seria necessari d'estendre el **Comett** als estudiants i graduats en formació professional, com a mitjà adequat per millorar la seva formació i facilitar el seu accés al mercat de treball.

5.1.3.4 El programa La joventut amb Europa II

El programa **La joventut amb Europa II**, en vigor fins el 31 de desembre del 1994, promou els intercanvis de joves entre 15 i 25 anys de tota la UE, amb els propòsits que aquests coneguin la vida econòmica, social i cultural d'altres territoris dins la mateixa Unió, reforçar la consciència de pertànyer a Europa i establir lligams de cooperació entre joves de diversos punts geogràfics.

Aquest programa cal que prioritzi en el coneixement de l'Europa de les Nacions, entenent Catalunya, de Fraga a Maó, i de Salses a Guardamar. Considerar com a marc universitari català des d'Alacant fins a Perpinyà.

5.2 Cultura

5.2.1 Generals

Instar el Parlament Europeu perquè, de la mateixa manera que existeix un fons de desenvolupament regional per beneficiar prioritàriament les regions menys desenvolupades, es creï també una mena de fons de compensació interterritorial de tipus cultural per beneficiar i estimular prioritàriament aquelles cultures i llengües que, per no tenir la condició d'estats o per altres circumstàncies, es troben en situació de minoritzades dintre la Comunitat i per tant en absoluta inferioritat de condicions.

Proposar que qualsevol iniciativa de crear una televisió o una ràdio a nivell de la Unió Europea, no serveixi per reforçar les llengües estatals ja de per si, fortes, sinó per a potenciar les minoritzades.

Proposar que totes les iniciatives que la Unió Europea promogui en el camp de la cultura, siguin finançades mitjançant el Pressupost General de la Unió i no a través dels anomenats fons estructurals.

5.2.2 Literatura

Malgrat la proliferació dels nous mitjans, la influència creixent de l'àudio-visual i el desenvolupament de les noves tecnologies, el llibre continua essent el factor més important de la cultura.

Creiem que una política comunitària per aquest sector haurà d'insistir ens els següents aspectes:

- 1) Una protecció eficaç dels drets d'autor.
- 2) El foment de la traducció literària, especialment d'obres publicades en llengües de menor difusió a Europa, a través d'ajudes a la formació de traductors i d'escoles professionals especialitzades.
- 3) La utilització sistemàtica de paper que no es degradi amb el temps, per tal que els llibres durin molt més.
- 4) Promoció del llibre infantil i juvenil.
- 5) Elaboració d'estudis i estadístiques al sector del llibre.
- 6) Establiment d'una normativa que fixi unes garanties sòlides de control per part de l'autor del tiratge dels llibres que fa l'editor.
- 7) Per tal de garantir la bona marxa del sector llibreter, avui tan amenaçat pel fort increment dels àudio-visuals i també per les vendes de llibres per correu, cal-

dria establir l'obligatorietat que totes les institucions haguessin d'adquirir els llibres passant a través del món llibreter.

5.2.3 Biblioteques i Arxius

5.2.3.1 Biblioteques

Pel que fa a la política en matèria de biblioteques, enteses avui dia com centres d'informació, hem d'establir prèviament una premissa per tal que es doni un desenvolupament òptim en aquest camp. Cal l'homogeneïtzació de les diferents polítiques bibliotecàries nacionals, que han d'anar encaminades a aconseguir un objectiu comú: permetre i potenciar l'accés i l'intercanvi d'informació entre els ciutadans de la Unió Europea. A partir d'aquí, proposem un conjunt d'actuacions concretes:

- 1) Potenciar l'establiment d'acords entre la Nació Catalana i les nacions més desenvolupades en matèria bibliotecària, i crear xarxes de col·laboració estables per tal d'equiparar el sistema de lectura pública del nostre país amb els models europeus més avantguardistes. Facilitar l'intercanvi del personal especialitzat en aquest àmbit per tal de copsar la realitat d'aquests altres països.
- 2) Potenciar, amb la col·laboració directa dels diferents col·legis i associacions professionals europeus, un replantejament de la missió dels bibliotecaris, encaminat a adaptar-se als canvis en les demandes dels usuaris. Impulsar el reciclatge professional i, a la vegada, atorgar als titulats en Biblioteconomia i Documentació un paper preponderant en els nous circuits d'informació.
- 3) Abaratir i subvencionar els costos generats pel préstec interbibliotecari als països de la Unió Europea, sobretot en aquells serveis vinculats a la recerca universitària.
- 4) Introduir totalment les noves tecnologies bàsiques a tots els centres d'informació europeus –i destacadament, a les zones rurals–, motiu pel qual cal millorar les xarxes telemàtiques de transmissió de dades o autopistes de la informació, i fer-ne més senzilles les normes d'accés.
- 5) Impulsar la lectura pública a les zones rurals.
- 6) Impulsar i subvencionar les tasques de preservació, conservació i restauració del nostre patrimoni bibliogràfic, una gran part del qual es troba en un seriós perill de desaparició.

5.2.3.2 Arxius

El patrimoni documental que es conserva als arxius europeus ha d'estar a l'abast del ciutadà. En els darrers temps estem assistint a inauguracions d'espectaculars edificis concebuts com a centres arxivístics, com ara l'Arxiu de la Corona d'Aragó, a Barcelona, que tenen com a objectiu acollir una determinada documentació històrica. Si bé aquesta tipologia de fons és importantíssima, no ho és menys aquella informació aplegada en incomputables arxius mitjans i petits, sovint oblidats i abandonats –judicials, parroquials, locals...–, amb un valor documental innegable. Avui dia es pot donar la paradoxa que sigui més senzill consultar un document del segle XVI, que un de fa només 50 anys. Per evitar això, proposem dotar de recursos aquests altres arxius i potenciar un tractament tècnic adequat.

En l'àmbit dels arxius, també proposem:

- 1) L'harmonització dels mètodes d'ordenació i classificació a nivell de tots els països de la Unió Europea.
- 2) Potenciar l'automatització dels arxius europeus.
- 3) La publicació dels inventaris i d'altres instruments de descripció per afavorir la difusió dels fons.
- 4) La creació d'una única normativa d'accés per als investigadors a tots els arxius comunitaris.
- 5) L'adopció de mesures urgents per tal de protegir la documentació.
- 6) La creació d'un òrgan depenent de la Comissió Europea que supervisi el correcte funcionament dels arxius de la Unió Europea.

5.2.4 Patrimoni Cultural

1) Establiment de forma urgent i específica d'una normativa que garanteixi la conservació i dignificació de tot l'art romànic (primer art genuïnament europeu des del punt de vista històric) en qualsevol de les seves manifestacions: arquitectura, escultura, pintura,...

2) Establiment d'una legislació que garanteixi el manteniment de l'anomenada arqueologia industrial europea i d'una altra que afavoreixi l'edició i interpretació de manuscrits existents a les més diverses biblioteques i arxius europeus.

3) La realització d'estudis sobre les repercussions al medi ambient de totes les obres d'envergadura (construcció de carreteres, fàbriques, grans edificis), amb la finalitat de preservar els llocs arqueològics històrics, arquitectònics i industrials.

4) Publicació d'una guia comparativa de les legislacions i de les normes dels estats membres en matèria de patrimoni moble i immoble.

5) Anàlisi de les repercussions de la resta de polítiques comunitàries dins l'àmbit del patrimoni.

6) Promoció de l'intercanvi de professionals dins l'àmbit de la restauració del patrimoni.

7) Elaboració d'itineraris culturals europeus.

8) Recolzament al Fòrum Europeu d'Associacions de Patrimoni Arqueològic.

5.2.5 Museus

Els museus s'han transformat recentment en un espai que supera llargament les atribucions que se'ls assignava al segle XIX. A més de les belles arts, s'ofereixen alhora visions de conjunt: conquestes de la ciència, civilitzacions rurals, transports, guerra i pau, religions i jocs. Totes les àrees de l'activitat humana poden trobar-se en aquests santuaris de la nostra memòria anomenats museus.

Considerem que una acció comunitària en el sector dels museus hauria de:

1) Encoratjar la constitució de museus i en particular de museus regionals.

2) Encoratjar l'enfortiment de lligams entre els museus i les escoles.

3) Recolzar l'organització d'exposicions itinerants a la Unió, amb l'objectiu de destacar la identitat cultural europea tant en l'històric com en el geogràfic, tot partint de la diversitat dels pobles (no dels estats) que la constitueixen.

4) Acabar amb les discriminacions basades en la nacionalitat i que es comprovin els preus d'entrada de diferents museus en determinats països de la Comunitat, i discriminacions que constitueixen una restricció a la lliure circulació de turistes en la seva qualitat de destinataris de serveis.

5) Recolzar la creació d'una xarxa informàtica, que interconnecti els museus més importants amb la finalitat de facilitar no només informacions de caràcter cultural, sinó també en relació a obres desaparegudes i subhastes.

6) Donar ajut a la traducció de catàlegs de museus, en particular els publicats en llengües europees minoritzades.

7) Contribuir a la definició d'una garantia amb la finalitat de facilitar la realització concreta d'exposicions

(impossibles de realitzar en molts casos pel preu de les pòlisses d'assegurança) i estudiar la possibilitat d'un sistema de garantia a escala comunitària.

8) Analitzar les possibilitats d'harmonització de les assegurances abans esmentades.

9) Estudiar les possibilitats de definir i d'harmonitzar les normes de préstec d'obres d'art.

5.2.6 Teatre

El teatre constitueix una expressió artística indissociable del context socio-cultural de cada país. En aquest sentit els ajuts a aquest sector caldrà que vinguin donats sobretot per les autoritats públiques tot respectant la independència dels projectes i recolzant i promovent la iniciativa privada mitjançant línies de crèdit i subvencions que no pressuposin la total dependència dels projectes teatrals d'aquests fons. Tenint en compte la identitat cultural comuna dels països europeus, fóra convenient una participació comunitària dins d'aquest àmbit, amb el degut respecte per les particularitats de cada comunitat.

Per la qual cosa proposem:

1) Promoure la mobilitat dels professionals i dels espectacles de teatre, recolzant les iniciatives laborals que tinguin en compte l'intercanvi entre companyies i la creació d'un mercat comunitari on hi tinguin accés muntatges de petit i mitjà format.

2) Estimular les coproduccions a través d'una contribució financera als projectes teatrals que associïn professionals de diversos països europeus.

3) Fomentar el coneixement del patrimoni teatral europeu a través de la traducció d'obres dramàtiques, promovent la difusió dels autors en els principals centres de producció comunitaris, tenint una especial cura de la difusió d'obres escrites en llengües europees de poca difusió.

4) Contribuir a la creació d'una memòria de l'espectacle europeu, és a dir, d'un banc de dades d'imatges teatrals i que contribueixi a la promoció dels professionals del sector.

5) Recolzar el teatre experimental, que és el principal focus de creació de nous mitjans d'expressió i també el sector més vulnerable des del punt de vista dels resultats econòmics.

6) Fomentar el teatre infantil i el destinat als adolescents, tenint en compte que la relació d'aquest darrers amb l'art constitueix un element cabdal dins tot programa cultural europeu.

7) Elaborar un pla d'educació que incorpori el teatre en els plans pedagògics dels cicles primari i mitjà a les escoles.

5.2.7 Dansa

El recolzament a la constitució d'un centre europeu de dansa que hauria de brollar de la col·laboració ja existent entre les diferents institucions docents de caràcter estatal o regional.

5.2.8 Música

1) Ensenyament de la música durant el període d'escolaritat obligatòria.

2) Inclusió de la música als programes comunitaris d'educació.

3) Recolzament als esforços, promoguts per especialistes, per tal d'investigar i de recuperar la música folklòrica en declivi.

4) Recolzament al desenvolupament de la música contemporània, el valor de la qual no és degudament reconeguda, a través de l'organització d'un festival europeu de música contemporània, i la potenciació de l'ensenyament d'aquesta música entre els sectors populars.

5.2.9 Cinema i sector àudio-visual

Donar suport als programes europeus MEDIA (de la Comunitat) i Eurimages (del Consell d'Europa) per la seva contribució a l'augment de la creativitat i competitivitat del cinema.

Recolzar totes les iniciatives del sector cinematogràfic –per exemple de la FERA (Federació Europea de Realitzadors de l'Àudio-visual)– que vulguin afavorir la clàusula d'excepció cultural per a l'àudio-visual dins dels acords del GATT, o altres que tinguin com objectiu la defensa dels productes culturals europeus davant de la colonització cultural nord-americana.

Fer de manera que l'aplicació de la normativa sobre la televisió sense fronteres sigui favorable a la Nació Catalana.

1) El nucli de la política cultural estarà cada vegada més referit a la indústria comunicativa i més especialment al sector àudio-visual i en aquest sentit convé posar l'accent sobre la necessitat d'elaborar polítiques nacionals i europees en aquest àmbit. Convé doncs, fixar com una prioritat l'estímul a la indústria àudio-visual local i nacional (regional en la terminologia europea) i fomentar un **espai comunicacional català**.

2) Cal anar a la constitució d'un marc europeu favorable al finançament de la producció i de la coproducció, que afavoreixi també la multiplicació de contactes entre professionals i de retruc la transparència i circulació de la informació. Aquest marc ha de garantir l'enfortiment de les empreses europees del sector àudio-visual i potenciar el desenvolupament i la difusió del sector dels països en capacitat de producció i en àrees lingüístiques minoritzades.

3) Extensió dels projectes BAREL, EFDO i SCRIPT per tal d'incloure la creació i la distribució de totes les categories de pel·lícules, en particular, les pel·lícules experimentals i els documentals.

4) Aprofitament i desenvolupament del potencial àudio-visual dels països i de les regions de menor capacitat de producció.

5) Creació de més xarxes d'intercanvi en el sector àudio-visual per tal de fomentar el coneixement mutu de les cultures europees, especialment de les actualment minoritzades, i contribuir a la formació d'una consciència de la ciutadania europea.

6) La realització d'accions de promoció de pel·lícules d'origen europeu als festivals cinematogràfics internacionals.

7) Recolzament a la creació d'una acadèmia europea del cinema que compti amb els mitjans necessaris per tal de desenvolupar el setè art en la seva tradició europea.

5.2.10 Informàtica

Els diferents estats, inclosos els de la Unió Europea, fan servir diferents teclats d'ordinador, herència dels de les màquines d'escriure, amb disposicions de lletres diferents i incloent-hi diversos caràcters especials i signes diacrítics específics de les respectives llengües oficials.

Defensem un Teclat Unificat, per les llengües que s'escriuen amb caràcters llatins que permeti l'ús de tots els caràcters especials particulars de cadascuna.

• Un teclat d'aquesta mena seria més econòmic, afavoriria el comerç inter-comunitari, reforçaria la imatge de la Unió i la igualtat de llengües i cultures.

5.3 Política lingüística

L'objectiu de la coalició Per l'Europa de les Nacions en matèria de política lingüística és que la llengua catalana assoleixi, en el menor espai de temps possible, un ús normal en tot el nostre territori nacional. És a dir, que usar-la esdevingui una norma d'ús social; per la qual cosa cal que el seu ús no sols sigui útil per a desenvolupar-se en tots els àmbits de la nostra societat, sinó que sigui necessari per a poder-ho fer.

Per què un apartat de normalització lingüística en el programa d'unes eleccions europees?

Per endegar un procés de normalització d'una llengua minoritzada, és indispensable el concurs d'un poder que disposi dels mitjans polítics i econòmics necessaris per exercir un conseqüent control sobre funcions socials de la llengua.

Actualment, les úniques administracions que disposen de poder per fer-ho són les dels Estats espanyol i francès. El Parlament Europeu –com a primera institució responsable de les relacions entre els pobles d'Europa– ha d'exigir a l'administració d'aquests estats la normalització de l'ús de la nostra llengua nacional en tot el seu domini lingüístic i, com a reparació del procés de substitució lingüística que secularment ha anat dinamitzant, el finançament de les despeses que comportarà aquest procés.

Mesures per una política lingüística normalitzadora

1) Adequació de tota la legislació de la UE, de manera que el marc legal garanteixi **el respecte als drets lingüístics de tots els pobles d'Europa**.

2) Reconeixement de la **llengua catalana com a única llengua oficial a la Nació Catalana**, sense oblidar mai el dret de tot ciutadà a expressar-se en la llengua que vulgui. Aquesta mesura comporta obligar, entre d'altres coses, l'Estat espanyol a rectificar la redacció de l'article 3 de la seva Constitució, així com de tota la legislació que se'n deriva.

3) Reconeixement explícit i efectiu, per part de l'administració de la Unió Europea, de la **unitat de la llengua catalana** i, en conseqüència, utilització de criteris exclusivament científics en els llibres de text de tota la Unió.

4) Edició única i comuna, en llengua catalana i per tota l'àrea lingüística, dels textos legals i publicacions oficials de la Unió Europea. Paral·lelament, control de la política lingüística que, en aquest sentit, es dugui terme dins dels estats membres de la Unió, amb especial atenció als Estats espanyol i francès.

5) Oficialitat de la llengua catalana a les institucions comunitàries, amb les mesures tècniques i legals que garanteixen, plenament, el dret democràtic al seu ús oral i escrit en igualtat de condicions amb les altres llengües d'Europa.

6) Creació d'una **Secretaria General de Normalització de l'Ús de les Llengües Minoritzades d'Europa**, feta a partir o en coordinació amb el **Buró Europeu per les Llengües Menys Utilitzades**, ja existent, la funció de la qual ha de ser la de crear i controlar els mecanismes necessaris per garantir el funcionament multilingüe igualitari d'Europa, respectant en tot moment el principi de territorialitat lingüística, pel damunt de les fronteres estatals dels seus membres.

L'única política lingüística democràtica serà aquella que doni el mateix tractament a la llengua de cada un dels pobles que integren l'Europa comunitària. Caldrà, doncs, que cada comunitat lingüístico-territorial disposi d'un gabinet que vetlli pels seus drets lingüístics com a territori de la Unió Europea.

7) Ús normal del català en totes les dependències, organismes i nivells de l'administració comunitària en territori català.

8) Acceptació, amb traducció a càrrec de la Unió Europea, de tota la documentació en català adreçada directament als òrgans de la seva administració.

9) Exigència del domini oral i escrit de la llengua catalana en la selecció de personal de l'administració de la Unió Europea amb destinació a la Nació Catalana.

10) Exercici del control suficient perquè l'oferta d'ús lingüístic en tots els mitjans de comunicació estatals, públics i privats, presentin uns índexs d'utilitat d'ús i de necessitat d'ús del català que es corresponguin amb els de les llengües d'ús normal.

11) Exigir a les administracions dels Estats espanyol i francès el finançament de les despeses de doblatge de l'estoc existent de pel·lícules de cinema i de vídeos de lloguer comercialitzats a la Nació Catalana, fins el moment d'entrada en vigor del programa de normalització lingüística de les llengües d'Europa.

12) La llengua catalana, com a llengua pròpia de Catalunya, ha de ser l'únic instrument vehicular de l'Ensenyament en tot el territori nacional. La Unió Europea, a través de la **Secretaria General de Normalització de l'Ús de les Llengües Minoritzades d'Europa**, ha de vetllar perquè es faci efectiva aquesta realitat.

13) Instar les administracions espanyola i francesa perquè es facin càrrec del **finançament de les despeses de traducció al català de la bibliografia universitària més emprada a la Nació Catalana**, amb la finalitat que, com a mínim, la utilitat d'ús de la llengua catalana sigui superior a la de les altres llengües.

14) Instar les administracions espanyola i francesa perquè financin les despeses de **traducció i adequació de programes informàtics** i, en general, dels comandaments i de les funcions dels aparells tecnològics, amb la finalitat de reduir a la necessitat d'ús de la llengua substituïnt: el castellà o el francès, segons el cas.

15) **Campanyes institucionals d'informació i de sensibilització, a tota la Unió Europea, de la seva realitat multilingüe**, així com del plurilingüisme dels estats que la conformen, a través dels mitjans de comunicació públics dels diversos estats d'Europa.

16) Ens sentim compromesos en la defensa dels drets lingüístics i culturals de tots els pobles. És per això que defensarem, en tot el context d'Europa, l'aplicació del principi de territorialitat pel que fa a la consideració d'oficialitat de qualsevol llengua.

En aquest sentit, esmerçarem especial interès en l'occità, ja que és la llengua pròpia de la Val d'Aran, territori que –per circumstàncies històriques– està adscrit políticament al territori administrat en l'actualitat per la Generalitat de Catalunya.

Eleccions en una Europa en guerra

6. Acció per la pau, la democràcia i la solidaritat

6.1 El paper lamentable de la UE davant el conflicte a Bòsnia

La construcció europea s'encamina cap a una política interna comuna però també exterior. És per tant imprescindible, d'acord amb els principis establerts, que les institucions de la Unió i els estats membres procedixin en aquesta línia

La guerra als Balcans i, en concret a Bòsnia-Hercegovina, ha posat en evidència la praxi comunitària. Al poc temps de la ratificació dels instruments que instauren la Unió Europea, la guerra ha suposat la negació d'aquests principis, amb la conseqüent pèrdua de credibilitat de les seves institucions i, el que és més greu, **la ineficàcia i nul·litat davant d'un conflicte bèl·lic dins del mateix continent europeu.**

L'Estat de Bòsnia-Hercegovina, creat a partir de la desintegració de la Federació Iugoslava havia seguit tots els requisits imprescindibles per poder formar part dels pobles lliures del món: sistema polític de tipus democràtic i respectuós amb les minories, decisió de sobirania aprovada en referèndum, acceptació a l'ONU com a membre de ple dret, etc. Només l'agressió exterior sèrbia ha truncat aquest procés i ha provocat la més gran matança de civils a Europa d'ençà de la Segona Guerra Mundial. **Els dirigents serbis i el seu exèrcit han humiliat no només un poble gairebé indefens com el bosni sinó també tots els principis de la democràcia i el respecte, fonaments de la nova Unió Europea.**

És per tot això que reivindiquem la posada en pràctica dels principis fundacionals de la Unió Europea i, en el cas concret del cas Bòsnia proposem:

1) La implicació diplomàtica i militar imprescindible per acabar amb l'escalada bèl·lica que representa la permanent agressió sèrbia. No renunciar, d'entrada a cap mena de mesura, per contudent que sigui ni tampoc no deixar passar el temps sense fer res o quasi res, ja que això només fa que facilitar la feina a l'agressor i multiplicar el nombre de víctimes innocents.

2) Articular tots els esforços imprescindibles per **deixar sense efecte i, per tant, sense habilitació negociadora les conquestes territorials efectuades amb l'ús de la força.**

3) Intercedir decididament entre les parts contendents per **cercar una solució pacífica i diplomàtica del conflicte.**

4) **Denunciar l'omissió culpable i insolidària dels governs europeus i dels partits que els sostenen**, ja que aquest fet contribueix a perpetuar la guerra.

6.2 Política d'ingerència exterior per motius humanitaris

Som partidaris de la ingerència exterior, de la intervenció, fins i tot militar, si la vida dels civils o la integritat dels pobles sencers està en perill a causa d'una guerra. Creiem que operacions d'aquest tipus han d'anar precedides d'una fortíssima i no hipòcrita ofensiva diplomàtica i de bloqueig econòmic de l'agressor. La intervenció ha d'anar preferiblement sota la coordinació d'organismes internacionals com l'ONU.

6.3 Per un Tribunal Internacional que jutgi els crims contra la Humanitat

Proposarem la creació d'un Tribunal Internacional que jutgi els crims contra la Humanitat. Òbviament els primers encausats hauran de ser els militars i les autoritats de Sèrbia. Aquest alt tribunal, però hauria de ser permanent i actuar en tots aquells casos que, malauradament es presentin. Han de ser els estats democràtics, sota la supervisió de les Nacions Unides, i els seus estaments judicials els que en regulin la creació i funcionament.

6.4 Cooperació, solidaritat, reequilibri global. Equilibri Nord-Sud i Tercer Món

L'actual situació de desequilibri existent al món, amb un Nord ric i poderós i un Sud subdesenvolupat i dependent no només no es corregeix sinó que s'accentua cada dia més.

La possibilitat de canviar aquesta dinàmica probablement no és gens fàcil. Ara bé, s'està estenent entre l'opinió política i pública la idea que cal fer alguna cosa per resoldre-ho. I un paper molt important el tenen els estats. Des dels diferents governs es poden endegar accions que, si bé no resoldran immediatament el problema, sí que poden obrir camins per alleugerir-ne les conseqüències. En concret, proposem:

Destinar immediatament l'1% del PIB dels pressupostos dels estats i de la UE en cooperació internacional i deixar oberta la possibilitat d'anar ampliant aquest percentatge. En l'actualitat el 13% dels habitants d'Amèrica del Sud, el 19% dels d'Àsia i el

33% dels d'Àfrica estan desnodrits de forma crònica. L'ONU fa prop de 20 anys que està demanant als països rics el pagament d'un petit percentatge del PIB (entorn el 0'7%). A tall d'exemple, en els països de la Unió Europea i amb dades de l'any 1990, Holanda contribueix amb un 0'9% del seu PIB, Alemanya amb un 0'4%, França amb més d'un 0'6%, Dinamarca prop d'un 1%, mentre l'Estat espanyol només lliura el 0'2% del seu PIB.

Cal també garantir una redistribució justa d'aquesta ajuda, que ha d'estar directament proporcionada als nivells de pobresa i anar destinada als assumptes de prioritat humana, tals com l'educació bàsica, l'atenció mèdica primària, l'abastament d'aigua potable o els programes de nutrició, i no a satisfer interessos comercials o determinades posicions estratègiques en el Tercer Món.

Totes aquestes propostes persegueixen l'objectiu de cercar un major equilibri Nord-Sud i **establir unes garanties de justícia**, equitat de drets i deures, desarmament i pacificació internacionals en l'intent d'assolir una major legitimitat de l'Organització de les Nacions Unides, suficient com per a poder imposar sancions i, tant important com això, fer-les complir als qui no acatin les resolucions dictades pel Consell de Seguretat.

Destinar aquests fons de cooperació a la creació de riquesa en els països en desenvolupament: formació, infraestructures, explotacions agràries, indústries, etc., restringir l'ajuda econòmica de caràcter subsidiari, i limitar la política caritativa del lliurament directe d'aliments a casos extremadament greus (catàstrofes, sequera...) i procurar assegurar que tot vagi en una línia de no degradació del medi ambient.

Potenciar el treball de les organitzacions no governamentals, la majoria de les quals poden garantir una major eficàcia i transparència de les inversions que no pas si aquestes es fan per vies oficials.

Donar prioritat a les ajudes al nord d'Àfrica. Els països del Magrib, amb una població cada dia més nombrosa i cada dia més pobra, seran origen de conflictes futurs si no es resolen els seus problemes econòmics i si no aconsegueixen una configuració política més adient a la seva idiosincràsia que no pas l'actual, heretada del colonialisme europeu. En aquest mateix àmbit, cal matisar i concretar les lectures simplistes i uniformistes que es tenen del Magrib quan es parla d'integritat i

fonamentalisme, amb la càrrega arcaïtzant que comporten aquests termes, per definir l'islamisme radical, que tampoc no es dóna arreu. La política que hauria de tenir Europa envers aquesta àrea que ens és tant propera geogràficament, superant l'eurocentrisme que fins ara l'ha caracteritzat, és la d'intentar integrar l'Islam i el món musulmà, amb tota la càrrega cultural i de tradició històrica que comporten, amb els valors democràtics i la defensa dels drets humans.

Finalment, democratitzar i augmentar la participació dels països subdesenvolupats en els òrgans de direcció de les institucions que, com el Banc Mundial o el Fons Monetari Internacional, incideixen fortament sobre les polítiques d'inversió i desenvolupament d'aquests. L'ajuda d'aquestes institucions als països subdesenvolupats i l'aplicació de determinats programes són sovint condicionades al compliment d'una sèrie d'exigències que responen a la més pura ortodòxia neoliberal que aquelles patrocinen. Les condicions imposades van des de la devaluació monetària, l'eliminació del control de preus i dels subsidis, la liberalització de les importacions fins la retallada de la despesa pública i l'exigència del pagament del deute exterior. Els resultats d'aquesta política han estat massa vegades contraris i perjudicials per a la major part de la població d'aquells països.

6.5 Marc mediterrani

La relació entre els països que envolten la Mar Mediterrània ha estat, en ocasions molt més intenses que les que ocasionen l'Europa actual. Sense oblidar la vocació europea del nostre país, cal que siguem conscients del nostre paper geogràfic, històric, econòmic, ecològic, etc., entre els països mediterranis.

Aquesta relació es fa més necessària que mai a la vista de la mala situació interna que passen algun països de la vessant sud a causa de problemes econòmics, demogràfics i també polítics i religiosos.

Impulsarem les iniciatives necessàries perquè la Unió Europea no miri excessivament cap al nord o l'est i tingui sempre en compte la realitat mediterrània, tant pel que fa a la part europea com a l'africana o l'asiàtica.

També cal buscar totes les vies possibles per establir ponts de contacte entre una banda i l'altra de la mar, tal com havia existit en altres èpoques. Calen més lligams econòmics però també convé potenciar les relacions de caràcter cultural, social, ecològic, etc.

6.6 Organització de les Nacions Unides

Cal pressionar i recolzar les iniciatives encarades a reformar una institució tan universal com és l'ONU; a hores d'ara aquesta reforma, donada la nova situació mundial, esdevé imprescindible. És molt difícil avançar en l'atribució de majors facultats a l'ONU sense encarar qüestions com **augmentar-ne la transparència, la seva democratització com a institució o la reforma del Consell de Seguretat.** La seva transformació i ampliació no s'hauria de posposar per més temps ja que els seus actuals cinc membres (EUA, Xina, França, Gran Bretanya i Rússia) ho són en funció d'una herència històrica que no es correspon ja amb la realitat present: el Consell de Seguretat del 2000 no hauria d'assemblar-se en res al que ha existit durant la guerra freda ni a l'actual. **En principi haurien de formar-lo aquells països que en els darrers decennis han mostrat major compromís amb els objectius programàtics de les Nacions Unides: la seguretat, el desarmament, la cooperació i els drets humans.**

Les nostres propostes programàtiques van en la línia de:

- 1) Ampliar el nombre de membres permanents a 11 o 13. Introduir un criteri de temporalitat (10 anys) en aquesta posició.
- 2) Introduir la presència d'organitzacions regionals (CSCE, OUA, OEA, etc).
- 3) Abolir el dret de vet abans de l'any 2000.
- 4) Mantenir l'actual estructura de 10 membres no permanents, amb dos anys de durada.
- 5) Refundar l'actual Consell i proposar la presa de decisions per majoria de 3/4 dels seus membres.
- 6) Elevar el sostre de les condicions per accedir al Consell de Seguretat. Entre d'altres:
 - a) No tenir deutes pendents amb l'ONU.
 - b) Complir o haver complert totes les resolucions del Consell de Seguretat que l'afectin com a país.
 - c) Acceptar les decisions de la Cort Internacional de Justícia.
 - d) Haver firmat i ratificat els principals acords de desarmament i drets humans.
 - e) Participar en la forces de pau de les Nacions Unides.
 - f) Tenir un percentatge del pressupost militar sobre el PIB inferior al 3%.

6.7 La pau

El tema de la pau va estretament lligat al desenvolupament. Un món sense desequilibris s'estalviaria molts dels conflictes violents que el sacsegen. És per això que juntament amb la cultura de la solidaritat i la cooperació cal estendre la cultura de la pau, de la possibilitat de resoldre els conflictes i les diferències de forma pacífica i negociadora. En aquest sentit, proposem una sèrie de mesures per avançar en aquesta direcció:

6.7.1 Unió Europea Occidental

Conversió de la Unió Europea Occidental (UEO) en un organisme estrictament europeu i polític, dependent dels poders democràtics de la Unió Europea i que coordini una estructura de caràcter militar.

Aquest **exèrcit europeu** ha d'estar gestionat i dirigit per institucions democràtiques de caràcter civil i ha de tenir les funcions de:

- 1) Protegir els territoris de la Unió Europea de possibles enemics exteriors. D'enemics reals, no ficticis.
- 2) Practicar la ingerència en països tercers, en coordinació amb l'ONU i sempre per estrictes motius humanitaris.
- 3) Garantir el respecte de la democràcia i els drets humans a l'interior de la Unió Europea. Per exemple a l'hora de fer respectar a qualsevol estat actual el procés d'autodeterminació d'alguna de les nacions que el formen.

En aquesta perspectiva, caldrà dissoldre l'OTAN, tal com va fer el Pacte de Varsòvia. No podem mantenir estructures ofensives avui dia ja anacròniques. La guerra freda, els blocs militars i la cursa armamentística ja no es poden justificar en base l'existència d'un enemic fictici. És un error mantenir els blocs militars o anar-ne retardant el desmantellament, o inventar-se un nou enemic per construir un sol bloc al Nord. Les Nacions Unides recomanen fa temps la dissolució dels blocs militars i és el moment d'emprendre aquest camí que els canvis actuals fan possible.

Traspàs progressiu de prerrogatives i efectius a la UEO.

6.7.1.1 Exèrcits estatals i comerç d'armes

Dissolució dels exèrcits estatals europeus i integració dins d'una estructura europea i de l'ONU. La desaparició de l'exèrcit espanyol, que al llarg de la història ha actuat en diferents ocasions en contra de la consolidació democràtica, seria un alleugeriment pressupostari i una consolidació dels drets civils.

Acord internacional per a la reducció del comerç d'armes amb l'objectiu de fer desaparèixer aquest lucratiu negoci. Establir plans de reconversió de les empreses d'armament cap al sector civil. Prohibir i fer complir la prohibició de vendre armes a estats en conflicte i/o de règims totalitaris.

Els actuals cinc membres permanents del Consell de Seguretat de l'ONU són també els cinc primers exportadors mundials d'armament pesat; Alemanya n'és el sisè i Itàlia el vuitè. Dificilment es pot suposar que seran aquests estats els que impulsaran el control i la reducció de les transferències d'armes quan són ells mateixos els principals promotors d'aquesta activitat. Resulta perillosament paradoxal que el compromís amb la pau i el desarmament sigui, segons la Carta de les Nacions Unides, el factor legitimador del Consell de Seguretat.

L'Estat espanyol tampoc es pot mostrar escàpol a la seva part de responsabilitat en aquesta perillosa dinàmica: durant el mandat socialista s'ha estat venent armament al Marroc, país en guerra contra els saharis (Alemanya i Suïssa han fet el mateix amb Turquia) i s'ha convertit en un dels majors estats exportadors a nivell mundial.

Com a mesures de control per poder portar a terme aquests objectius assenyalem:

- 1) Crear un registre públic sobre el potencial militar de cada estat, amb informació sobre el seu desplegament, i establiment dels corresponents mecanismes de verificació.
- 2) Crear a cada país un registre públic sobre transferències d'armes.
- 3) Desenvolupar un control parlamentari d'abast europeu sobre les exportacions d'armament fora de la Unió.
- 4) Iniciar converses entre els estats exportadors d'armes de la Unió Europea per tal d'adoptar una estratègia comuna per restringir i limitar el comerç internacional d'armes, tant a nivell quantitatiu com qualitatiu. Aconseguir també la participació i col·laboració dels EUA i Rússia en aquest propòsit.
- 5) Firmar un acord entre els actuals estats exportadors per no concedir ajuda al desenvolupament que

pugui ser destinada a la compra d'armaments o altres finalitats militars. S'ha de vincular la cooperació econòmica del Nord-Europa vers el Sud amb l'esforç global pel desarmament. La recepció d'ajuda i fons internacionals hauria d'estar condicionada a l'assoliment d'un sostre màxim quant a despeses militars sobre el PIB (mai superior a un 3%).

6) Signatura i ratificació dels tractats de desarmament vigents.

7) **Prohibició de fabricar i vendre armament atòmic.** Signar tractats i destinar pressupostos importants per al desmantellament de tot l'arsenal nuclear. Així mateix, iniciar converses per tal d'aconseguir abans de 1995 la completa desnuclearització del Mar Mediterrània.

Cal que la política d'ensenyament i comunicació de tots els governs tingui com a preferència assumir per part de tota la societat els valors de la solidaritat, la cooperació, la tolerància i el compromís per la pau.

6.8 Líders en la democratització de tercers països

La Unió Europea hauria d'encapçalar, per proximitat geogràfica, per responsabilitat política, per interessos comuns i per coneixença mútua, el liderat en l'impuls democràtic i la normalització política de l'Europa Oriental i, particularment, de Rússia. Això no serà possible si la visió de política geoestratègica no va acompanyada de mesures efectives, sota la forma d'ajuda i col·laboració econòmiques, que aturin l'accelerat procés de descomposició social i política que viuen aquelles societats. El resultat de les passades eleccions al Parlament Rus, amb el triomf de grups feixistes encapçalats per V. Jirinovski, hauria d'interpretar-se com un avís alarmant del perillós camí cap on poden derivar. El col·lapse econòmic que viuen actualment pot precipitar els esdeveniments envers una major desestabilització de conseqüències gravíssimes (nous focus d'enfrontaments bèl·lics, guerra civil, xenofòbia, emigracions massives...) a les quals Occident difícilment podria fer front un cop desbordades.

Aquest escenari tan preocupant és cada vegada menys hipotètic i va prenent pinzellades d'una crua realitat més propera. És per això que **impulsarem, en la mesura que ens sigui possible, i des de totes les instàncies**

i fòrums a què puguem accedir, la presa de mesures, en forma de col·laboració econòmica, cooperació en el desenvolupament, transferència de tecnologia i ajuda humanitària, encaminades a corregir aquests desajustaments i desequilibris.

Des d'aquesta mateixa perspectiva hem de censurar la miopia amb què els primers governants d'Europa, les corresponents cancelleries i la diplomàcia d'Occident en general, els seus respectius serveis d'informació, etc. han interpretat els esdeveniments que d'ençà 1989 cap ací s'han anat produint a l'Europa de l'Est. Així mateix, la manca de reflexos i de perspectives més àmplies en la seva anàlisi estant convertint aquella àrea en una terra de ningú (sense estats, sense drets ni societat civil, sense cohesió social ni nacional, de desheretats en definitiva) la qual serà cada vegada més difícil de recuperar i d'integrar en aquest procés europeu. Seria bo de no oblidar aquí els efectes desestabilitzadors que per al conjunt de tota Europa pot tenir a mig i llarg termini.

I tampoc no hem de deixar de denunciar la manca de maduresa política per la qual s'han deixat menar els estats de la Unió en els seus tímids intents d'aturar aquesta dinàmica mitjançant ajuda econòmica i financera atorgades sense calibrar adequadament la rectitud i solvència política necessàries dels intermediaris locals.

6.9 Immigració

El procés de descolonització de l'anomenat Tercer Món sovint s'ha reduït a l'àmbit polític i deixant de banda l'econòmic. Les antigues colònies han continuat patint, l'espoliació dels seus recursos i una total dependència econòmica, generant una pobresa i misèria de la qual només escapen unes petites minories benestants.

L'elevada natalitat d'aquests països, unida a la baixa esperança de vida, provoca cada cop més l'exili econòmic de milers de persones, particularment joves, que es veuen atretes per la imatge d'opulència i benestar dels països desenvolupats.

Som conscients que cal establir una política sobre immigració en una doble direcció: d'una banda, **ajudar els països del Tercer Món per impedir que els seus ciutadans i ciutadanes hagin d'exiliar-se per motius econòmics, i, de l'altra, garantir que aquells que s'estableixin a la Unió Europea, igual que els ciutadans i ciutadanes del nostre país, puguin viure-hi dignament i sense cap mena de discriminació.**

Proposem les actuacions següents:

a) Visats d'entrada

1) Establiment de criteris clars per a la concessió del visat, eliminant la discrecionalitat dels diferents consolsats.

2) Concessió automàtica del visat per als familiars que es proposin el reagrupament amb un membre degudament instal·lat en el país.

b) Permís de residència

1) Permís de residència per a un mínim de dos anys, amb renovació automàtica quan s'acrediti un mínim d'estabilitat laboral i integració social.

2) Concessió de residència permanent amb la tercera renovació, amb possibilitat de sol·licitar la nacionalitat.

c) Permís de treball

1) Eliminar el permís de treball, de manera que la simple concessió del permís de residència impliqui el dret al treball.

2) Eliminar l'assignació a un tipus d'activitat de treball amb l'objectiu de no limitar el lliure accés al mercat laboral.

d) Condicions socio-laborals

1) Dret a rebre les prestacions socials i laborals que correspongui als immigrants com a treballadors, independentment de la durada del seu permís de residència.

2) Persecució legal o sancions contra l'explotació i contractació irregular a què estan sotmesos la majoria de treballadors immigrants.

3) Accés dels immigrants als plans d'habitatges socials que creïn les diferents administracions, per evitar la seva concentració en les zones més degradades i aconseguir una distribució més equilibrada entre població estrangera i autòctona.

4) Promoure polítiques d'integració cultural, idiomàtica i educativa en general, per evitar el desarrelament, la manca d'integració i la formació de guetos.

e) Drets polítics i civils

1) Fer extensiva a tots els estrangers l'aplicació de les garanties processals que les constitucions reconeixen a totes les persones.

2) Dret dels immigrants a obtenir la tutela efectiva del tribunal per a la defensa davant d'un expedient d'expulsió o d'una prohibició d'entrada.

3) Dret de vot a les eleccions municipals a tots els residents estrangers a partir d'un període de residència regular de cinc anys.

4) Llibertat de circulació per tota la Unió Europea a tots els immigrants que disposin de permís de residència en qualsevol dels seus estats.

5) Reconeixement dels col·lectius d'immigrants com a part civil en tots els procediments judicials en els quals estiguin implicats nacionals seus.

f) Política d'immigració

1) La Comissió Interministerial d'Estrangeria, conjuntament amb organismes corresponents de la Nació Catalana, són els que han de dissenyar al nostre país la política d'immigració, la normativa reguladora de fluxos i la distribució d'assentaments. S'ha de possibilitar la participació a nivell consultiu de representants de les forces socials i entitats representatives dels immigrants.

g) Cooperació per al desenvolupament

1) Destinar l'1% del PIB per a la realització de programes de desenvolupament a les àrees més reprimides del món, coordinant la política d'ajut amb el conjunt de països europeus.

2) Ens adherim als acords de la Convenció Internacional dels Drets de tots els Treballadors Migrants i Membres de les seves famílies.

6.9.1 Racisme, etnocentrisme i xenofòbia

Els prejudicis racistes es basen, en general, en imatges socials estereotipades força esteses –però no fonamentades en la realitat–, acompanyades d'una forta càrrega afectiva de caràcter pejoratiu. Aquests prejudicis sorgeixen a partir d'una pretesa superioritat natural dels uns sobre els altres, i es projecten quasi sempre cap a persones procedents d'entorns socials de condicions inferiors.

Les actituds racistes i xenòfobes que, periòdicament, i, per sort, encara de manera força localitzada, apareixen en la nostra societat, són un perill potencial, però real, que cal prevenir i combatre decididament en tant que hi ha sectors socials i fins i tot polítics previsiblement interessats a atiar-les.

És per això que ens adherim a les conclusions de l'Informe Ford de la Comissió d'Investigació del Racisme i la Xenofòbia nomenada pel Parlament Europeu, i que formula les propostes següents:

1) Tipificació penal dels actes discriminatoris de caràcter racista o xenòfob com a delictes contra la dignitat humana, amb penes proporcionals als danys o l'alarma social produïts.

2) Persecució legal dels casos de discriminació i agressió per diferències ètniques, religioses i d'origen.

3) Possibilitar que entitats jurídiques i associatives iniciïn processos contra actes racistes i discriminatoris.

4) Realització de campanyes de sensibilització ciutadana que permetin un millor coneixement, respecte i acceptació de les diverses cultures i causes dels moviments migratoris.

5) Revisar els continguts etnocèntrics i xenòfobs dels llibres de text. Impulsar l'ensenyament dels drets humans a l'escola, condemnar les visions etnocèntriques i de menyspreu cap a altres cultures i fomentar un llenguatge de no discriminació en tot el sistema educatiu.

6) Educar el funcionari per tal que millori el tracte que dispensa als immigrants i instruir el personal dels cossos de seguretat perquè eviti qualsevol instigació discriminatòria basada en signes externs de pertinença a determinats grups ètnics.

2) Regular els requisits necessaris i la manera d'acreditar-los per accedir a la condició de refugiat.

3) Agilitar els tràmits de resolució de sol·licituds. Durant aquest període, concessió d'un permís provisional de residència o bé d'ajuda econòmica equivalent al salari mínim interprofessional.

6.9.2 Dret d'asil i condició de refugiat

La política d'asil i refugi s'ha de diferenciar de la política d'immigració econòmica ja que les causes que la produeixen són ben diferents.

El dret d'asil i la condició de refugiat als estrangers es defineix com la protecció que l'estat dispensa als estrangers que pateixen persecució, estiguin sotmesos a enjudiciaments o hagin estat condemnats en el seu país per raons de:

a) ètnia, raça o religió, pertinença a un grup social determinat o per opinions o activitats polítiques –tot i que semblin motivades per un delictes de naturalesa comuna.

b) quan el delictes hagi estat comès per aconseguir el restabliment dels drets i les llibertats fonamentals en el seu país.

c) per lluitar contra sistemes no democràtics de convivència.

d) per raons estrictament humanitàries.

En aquest sentit, les nostres propostes són les següents:

1) Donar a conèixer quins són els països els súbdits dels quals poden obtenir l'estatut d'asil i refugiat.

Balanç

7. L'actuació del Grup Arc Iris en la construcció europea

7.1 Institucional: participació de les nacions en la construcció europea

Projecte de Constitució de la Unió. Hem lluitat perquè es reconegui el paper dels pobles en el projecte de Constitució, i no només el dels estats, en el sentit d'una Europa respectuosa de la seva diversitat. Hem difós un model bicameral capaç de compaginar el respecte de la diversitat (cambra territorial amb cabuda dels pobles i nacions) i els principis essencials de la democràcia (Parlament Europeu) elegit per sufragi universal.

El vot de l'informe Melis (eurodiputat sard del Grup Arc Iris) el 18.11.93 va representar una fita en el camp de la participació i representació de les regions en la construcció europea, ja que després de 5 anys de sequera en un tema de gran sensibilitat política (l'últim informe era de 1988, i durant l'actual legislatura, el ple del Parlament va refusar un informe de les mateixes característiques de la diputada Ferrer (UDC-PPE) el juliol de 1991). El Parlament Europeu va votar un informe que recull gran part de les reivindicacions històriques dels pobles: subsidiarietat, participació en el Consell, accés al Tribunal de Justícia.

Un dels objectius del Grup Arc Iris és que, a partir d'aquesta resolució, els principis que s'hi exposen s'apliquen en el dia a dia i no quedin en foc d'encenalls. És de lamentar, malgrat tot, que a partir de la primera resolució concreta d'aplicació del principi de subsidiarietat votada pel Parlament (Informe Medina Ortega (SOC) del 20 d'abril de 1994) el Grup Arc Iris s'hagi quedat pràcticament sol en la defensa d'una subsidiarietat que no es

limiti a les relacions entre la Unió Europea i els governs centrals de l'estat.

Una de les constants del Grup ha estat sol·licitar la desaparició del monopoli dels governs dels estats a l'hora de gestionar les ajudes comunitàries, sobretot els fons estructurals. S'ha procurat promoure una relació directa entre la Unió Europea i les administracions subestats destinàries de les ajudes.

7.2 Política exterior

En el conflicte dels Balcans, el grup ha exercit un paper primordial en la campanya per a la reobertura de l'aeroport de Tuzla (la resolució adoptada en aquest sentit el 22.04.93 va ser iniciativa del Grup Arc Iris). També ha defensat, d'acord amb l'article 51 de la Carta de les Nacions Unides, el dret a la legítima defensa.

Ha apostat des d'un principi (en contra d'una majoria del Parlament europeu, sobretot socialista, la qual tan sols van canviar d'estratègia quan la situació era irreversible) pels mitjans pacífics cap a la independència dels països del bloc comunista, sobretot dels països bàltics i de la federació txeca i eslovaca. Es van enviar delegacions del Grup a aquests països.

S'han presentat gran quantitat d'iniciatives en defensa de pobles oprimits com el Kurdistan, Palestina, pobles indígenes, Kosovo...

El Grup ha presentat moltes iniciatives en el camp del desarmament, el control del comerç d'armes i la reconversió de la indústria del armament.

7.3 Comerç exterior

El Grup ha estat crític amb les negociacions del GATT, ja que considera que contribuirà a aguditzar els problemes que es deriven del trasllat d'empreses a països de més baix nivell salarial i en què les normes sobre

seguretat i protecció del medi ambient siguin menys rigoroses (deslocalització). Considera a més que no s'han defensat adequadament els interessos de l'agricultura, sobretot la de petites dimensions i de caràcter familiar.

7.4 Educació i Cultura

En l'àmbit de la cooperació universitària (nou programa Sócrates que inclou l'acció Erasmus i l'acció Lingua), Heribert Barrera, en la seva condició de coponent, ha aconseguit incloure accions encaminades a 1) superar els obstacles a que s'enfrontaven els estudiants de condició modesta 2) poder incloure per primera vegada, l'ensenyament de llengües anomenades «minoritàries» en els cursos de preparació i 3) possibilitar la participació dels governs autònoms en els comitès.

Els diputats del Grup Arc Iris han manifestat contínuament la necessitat de defensar i protegir la riquesa cultural i lingüística de la Comunitat. Les llengües de menor difusió no han de ser discriminades. En aquest sentit, sempre hem defensat que les llengües oficials no estatals han de quedar integrades en tots els programes comunitaris d'educació i de formació (Lingua, Erasmus, Comett, programes juvenils, intercanvis...), i no limitar la seva promoció a través d'una línia pressupostària anual de pobre dotació.

7.5 Política de consumidors

El Grup, per mitjà del seu president Jaak Vandemeulebroucke, és el capdavanter en la lluita contra la utilització d'hormones per a la reproducció de carn (resolucions, llibre sobre la màfia de les hormones a Bèlgica). Vandemeulebroucke presideix una comissió de treball sobre aquest tema en el Parlament Europeu.

1a edició: maig de 1994
Edita: Esquerra Republicana de Catalunya
Villarroel 45, 08011 Barcelona
Tel. (93) 453 60 05
Fax (93) 323 71 22
Composició: Infografia Selecta, Barcelona
Impressió: Tallers Gràfics Canigó, S.L. Barcelona

Imprès en paper reciclat

Dipòsit legal: B-21656-94

Esquerra Republicana de Catalunya

**Villarroel 45
08011 BARCELONA**

